SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Telephone: YArds 7-4789

Price 10 c. PENKTADIENIS, LAPKRIČIO, NOVEMBER 23, 1973 Nr. 47

BRUOŽAI

★

RUSELIAI "ATSTOVAUS" LIETUVOS LIAUDĮ

Vilniuje leidžiamas komunistų laikraštis "Tiesa" skelbia, kad į Sovietų Sąjungos Aukščiausią Tautybių Tarybą buvo "nominuoti" sekantieji kandidatai: Iš Alytaus Kiril Mazurov, iš Mažeikių Lev Kuldženka, iš Telšių — Andrei Kirilenko.

Žinoma, jų išrinkimas yra užtikrintas 100 procentų, nes kitokių kandidatų komunistų partija neleidžia išstatyti, o eiti rinkti — privaloma, nes kitaip busi paskelbta antisovietinis elementas.

Atrodo, kad Lietuvos žmones toje sovietinėje taryboje atstovaus ne vietiniai žmonės, bet importuoti nuo Volgos ruseliai kolonistai.

JIS GRAŽIAI ATSTOVAUJA NEPRIK. LIETUVĄ ..

Mūsų bičiulis publicistas Arėjas Vitkauskas labai dažnai pasirodo anglų kalba spaudoje.

Jis niekuomet nepraleidžia progos, kur tik galima, įterpti Letuvos vardą.

Dabar jis mums atsiuntė iškarpą iš anglų kalba laikraščio "Sunday Argossy", Georgetown, Guyana, Pietų Amerika.

Ten skyriuje "Books on the American Scene" A. Vitkauskas du kartu įterpė žodį "Lithuania"—vieną kartą paminėdamas, kad ji yra sovietų okupuota, o antrą, kad rūta yra Lietuvos simbolis, nes nebijo žiemos šalčių ir atstumia nuo savęs visus vabzdžius.

Turėtų ir kiti mūsų tautiečiai, ypač valdą plunksną žurnalistai pasekti Arėjų Vitkauską, populiarinti Lietuvos vardą, pažymint, kad ji yra okupuota. J. Dikst.

EUROPOS LIETUVIŲ "STUDIJŲ SAVAITĖ"

Europos lietuvių "Studijų Savaitė" ateinančiais metais įvyks Šveicarijoje rugpiūčio 4—11 dienomis. Europos lietuviai jau pradėjo šiai Savaitei ruoštis.

Mums atrodo, kad tokią savaitę reikėjo ruoštis Ispanijoj, Madride, kur yra taip pat nemaža lietuvių kultūrininkų. Be to, amerikiečiams būtų ta savaitė tuo patogi, kad ten doleris daugiau turi vertės, taigi mūsiškių daugiau galėtų ten dalyvauti. pr. f.

Pralotas atsisakė kunigystės

Prelatas I. Paul O'Connor, 43 m. katalikų diocezijos kancleris Younstown m., buvęs 17 metų kunigu, atsisakė kunigystės, norėdamas apsivesti.

Diocezija paskelbė, kad rezignacija ir prašymas kunigo O'Connerio bus pasiųsti Popiežiaus kurijai Romoje.

Trinolitanijoje barbariškas sprendimas

Trinolitanijos dienraštis — "Al Balagh" paskelbė, kad su gautam vagiui nusikaltimo vietoje, teismo sprendimu buvo nukirsta dešinė ranka.

Toks įstatymas buvo išleistas Libijos diktatorio Moammara Khadafy.

Tokiomis bausmėmis Švedijoje buvo sunaikintos piktadarybės. Ir šiandien Švedijoje gali padėti gatvėje pinigus, jie nedings.

LAIVO DINGIMO PASLAPTIS

1917 m. kovo 4 d. J.A. Valstybių "Cyclops" laivas išplaukė iš Norfolk pasikrovęs 10.000 tonų mangano rūdos ir paėmęs 303 keleivius.

Laivas turėjo nuplaukti į Baltimorę. Bet niekuomet ten nenuplaukė. Kelionėje dingo be pėdsakų, nors turėjo radijo susisiekmą su sąusuma.

Bandymai susekti laivo likimą buvo nesėkmingi.

Jau praėjo 55 metai, o mįslė dėl to laivo likimo ir ligi šiol neišaiškinta ir intriguoja ekspertus.

Mandagumo plonybės

Britanijos standarizacijos instituto mokslininkas, iškėlė klausimą — ar paruošiant arbatą gėrimui, kurią anglas mėgsta, pirma į puoduką įpilti arbatą, o paskui pieną, ar atbulai. Ta problema Anglijoje tebėra nuo tų laikų, kada buvo arbata pradėta gerti. Mums atrodo, kad vis vien.

BREŽNEVO PLANAS

Maskvoje diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, kad L. Brežnev planuoja savo pirmą vizitą šiaurės Vietname.

Lapkričio 2 7d. Brežnevas vyks į Indiją, gruodžio mėn. skris į Kubą, o į Hanoi, greičiausia, vyks ateinančių metų pradžioje.

BRANGIAI KAINAVĘS KARAS

Septyniolikos dienų karas Izaeliui su trimis milijonais gyventojų labai brangiai kainavo. Finansų ministeris Pinhas Sapir pasakė, kad pirmą karo savaitę kainavo 1.9 milijardo dolerių. Tikrnybėje visos išlaidos turėio sudaryti — 4.9 milijardo dolerių. Bet dar tebesitisiančios išlaidos jau tuo laiku pasiekė 8.1 milijardo dolerių.

Kadagi apie 70 procentų civilių darbininkų buvo sumobilizuoti, Izraelio ūkis turi didelių nuostolių. Sulaikius įvežrių gaminių eksportą ir civiliams reikalams prmaonę, pakeitus karo reikalams krašte susidarė nuostolių apie 850 mil. dolerių. Suma sumarum nuostoliai siekia netoli $10 milijardų.

Eksplozija atominėje dirbtuvėje

Federalinės valdžios atstovas pripažino, kad spalio 20 d. buvo įvykęs sprogimas atominėje dirbtuvėje Oak Ridge, Tenn. Buvo sunaikinti įrenginiai. Bet niekas iš žmonių nenukentėjo.

Tose dirbtuvėse didelėj paslaptyje buvo daromi bandymai su centrifuginėmis dujomis, kurios reikalingos urano produkcijoje atominių bombų gamybai.

Legionieriai ruošiasi kraujo vajui ir kviečia visus prisidėti. Vajaus rengėjai (iš kairės į dešinę) Stanley Molis, reikalų vedėjas, John Beatty, Ill., valstybės atstovas iš 27-tos apylinkės, Adam Anderson, legionierių 4-to apskričio vadas, Frank Savickas, Illinois senatorius iš 28-tos apylinkės, John Paukštis, kraujo vajaus vedėjas, John Madrzyk, demokratų kandidatas į 13-to wardo aldermanus, Rimas Šarka, spaudos atstovas, Mike Madigan, Illinois atstovas iš 27-tos apylinkės. Nuotr. L. Regio

VIETNAME ATSINAUJINO KARAS?

Saigono vyriausybė tvirtina, kad raudonieji jau pradėjo ofenzyvą pilnoje skalėje ir kad Viet Cong paskelbė "karinę deklaraciją".

Pietinėje srityje vidurio ruože Saigono kariuomenė jau dešimt dienų kai grumiasi su šiaurės Vietnamo kariuomene. Saigono rajone pradėjo karo veiksmus Viet Cong formacijos.

Prasidėjus karo veiksmams Saigono apylinkėse kilo tropikinė audra su didelais viesulais, o jūrų pakrantėse katastrofiškos liūtys. Tame rajone "Sara" taifūnas užmušė 54 asmenis, sunaikino 7.595 namus ir turėjo šimtas tūkstančių žmonių bėgti iš savo namų.

JAV NEGALI BŪTI PASAULINĖ VIRTUVĖ

Laike FOA (Food and Agricultural Organization) žemės ūkio sekretorius Earl Butz susirinkusius painformavo, kad J. A. Valstybės negali būti amžina pasaulinė virtuvė.

Importuojantieji kraštai ir privačios firmos turi žinoti, kad J. A. Valstybės negali ir nenori amžinai laikyti maisto rezervų kiekiems klijentam ir visose vietose. Atėjo laikas, kad perkantieji maistą kraštai imtųsi atsakomybės dėl savo rezervų sudarymo, paskė J. A. Valstybių atstovas. Tai pasakyta badaujantiems kraštams. Komunizmą plečiantiems kraštams maisto produktai palengvintomis sąlygomis duodami. Pvz. sovietiškam rojui.

ALIASKOJE VEIKIA VULKANAS

Lapkričio 13 d. Aleutų salyne pradėjo veikti Mt. Pavlof vulkanas, išmesdamas lavą į 20.000 pėdų aukštį. Vulkano aukštis 7.261 pėda.

KARALIUS FAISAL NEKEIS NUSISTATYMO

Lapkričio 16 d. prez. Nixon buvo pareiškęs viltį, kad nurimus karo veiksmams artimuose rytuose bus galima tikėtis, kad arabai panaikins naftos suvaržymus.

Viltys buvo išsklaidytos, kai arabų veiksniai priminė, kad karalius Faisal, Saudy Arabijos valdovas pasakė valstybės sekretoriui Kissingeriui, kad to nebus nafštos embargo, kol Izraelis neatasitraus iš arabų žemių ir Jeruzalės.

Libano dienraštis 'Al Awar' tvirtina, kad Faisalas Kissingerio planą atmetė, pagal kurį Izraelis turėtų atsitraukti laike vienų metų.

"Tą planą atmetame. Izraelio atsitraukimas turėtų būti įvykdytas laike keletos savaičių, o jūs esate už tai atsakingas", pasakė Faisalas.

Be to, karalius pareiškė, kad nusistatymas "esąs galutinis" ir nebus pakeistas iki pastatytos sąlygos nebus priimtos.

VAIZBININKAI PARDAVINĖJA ARKLIENĄ

Dideli kiekiai arklienos mėsos yra vaizbininkų siunčiami iš pietinės Amerikos per Olandiją į Vokietiją, kur pardavinėjama kaip jautiena.

Vokiečių urmininkai visai nežinojo, kad jie gauna arklieną.

Tas sumanus vaisbininkas yra Arthur Kupcik.

Tik vienas skridimas Šveicarijoje

Šveicarijos lėktuvų linija Swiss air paskelbė, kad kuro taupymo sumetimais sutrumpina per Atlantą skridimus. Vietoje kasdien dviejų skridimų į New Yorką, bus tik vienas.

Taip pat bus nutraukti skridimai į Bostoną, Montrealį ir Chicagą.

Kaukaze "surasti" 'karo nusikaltėliai'

Šiauriniame Kaukaze karinis tribunolas nubaudė mirties bausme du Sovietų Sąjungos pilėčius — F. F. Určenką ir F. M. Festisovą už bendradarbiavimą laike antrojo pas. karo su vokiečių kariuomene ir už dalyvavimą 800 asmenų išžudymo veiksmuose.

Sovietų "Pravda" neskelbia, kokiu būdu jie buvo išaiškinti ir suimti.

Povandeninis tunelis bus pastatytas

Po dviejų dienų viršūnių konferencijos Londone — Pracūzijos prezidento Georges Pompidou ir Britanijos premjero Edwardo Heath buvo pasirašyta sutartis pastatymui tunelio po La Manšo kanalu už 1.2 milijordo dolerių. Tunelis jungs Angliją su Europa.

Jeigu planas vyks be techniškų kliūčių, kanalo darbai bus baigti 1980-81 metais. Bet nu matoma, kol bus baigti darbai, išlaidos gali padvigubėti.

Be to, tąja proga Prancūzijos prezidentas ir Britanijos premjeras aptarė visus klausimus, liečiančius Bendrąją rinką, naftos krizę ir įvykius artimuose rytuose.

Pagrindinis to susitarimo tikslas buvo išgelbėjimas kelio sudarymui "Super-Europos", kuria bus galima priešpastatyti J. A. Valstybių ir Sovietų Sąjungos dominacijai.

Vietname ir toliau žmonės žudomi

Saigono vadovybė pasklbė, kad laike trijų dienų smarkių mūšių vidurinėje sektoriuje, kur buvo naudojama artilerijos ugnis, tankai ir lėktuvai, abiejose pusėse žuvo 136 žmonės.

IZRAELIO PASIŪLYMAI SIRIJAI

Kada Izraelyje kilo džiaugsmas dėl belaisvių pasikeitimo su Egiptu, kai grįžo iš belaisvės 27 izraelitai ir 240 Egipto belaisvių namo, tai Izraelio krašto apsaugos ministeris generolas Moshe Dayan turėjo piktai atsiliepti Sirijos adresu.

Kad Sirija atiduotų keliasdšimt belaisvių žydų, buvo pasiūlyta paleisti 15 tūkstančių Golando aukštumoj gyvenančių sirų, paimtų laike mūšių įkaitais, kurie galėtų grįžti namo.

Golda Meir kreipėsi į prez. Nixoną, prašydama panaudoti artimus santykius su Sovietų Sąjunga, kad būtų Sirija paspausta tą pasiūlymą priimti.

Jungtinėse Tautose Izraelio užsienio reikalų ministeris — Abbba Eban prie tos intervencijos dar įteikė prašymą generaliniam sekretoriui Kurt Waldheimui, bet atgavimui iš Sirijos belaisvių nėra vilties.

Pagal apskaičiavimus, Sirijoje yra žydų belaisvių apie aštuoniasdešimt, o Izraelis turi 750 Sirijos belaisvių.

Sirija neskelbia žydų belaisvių skaičiaus ir nepasirašo paliaubų.

ŠVEDAS PABĖGO LĖKTUVU Į LATVIJĄ

Ulf Millerfeldt, 17 m., greitųjų lėktuvų pilotas, pavogė Stockholme sporto klubo lėktuvą ir skersai Baltijos jūros nuskrido į Latviją.

Nusileisdamas sužalojo lėktuvą.

Švedijos generalinis konsulas nori, kad Sovietų Sąjungos valdžia grąžintų jį į Švediją.

VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJA KOPENHAGOJE

Prancūzijos vyriausybė yra patenkinta pozityvia prez. G. Pompidou veikla.

Danijai sutikus, "viršūnės" — valstybės galvos ir vyriausybių šefai suvažiuos į Kopenhagą gruodžio 15 ir 16 d. d. Didžioji Britanija priėmė Prancūzijos pasiūlymą. Užsienio reikalų ministeriai susirinkime Briuselyje priėmė Prancūzijos prezidento ir Danijos premjero propoziciją.

Premjeras Joergenssen atsakė tujoau į antrą prez. G. Pompidou laišką, kad Danija užprašė valstybių galvas ir vyriausybių šefus į savo sostinę.

Danijos premjeras pabrėžė, kad "viršūnės" nagrinės pasaulines problemas ir vidaus EWG, kad to ir Pompidou pageidavo.

Joergenssen pabrėžė reguliarų "viršūnių" susitikimo veiksmę, ypač naftos krizės ir artimųjų rytų įvykių laiku.

Prez. G. Pompidou pastebi, kad tokių susitikimų politinė reikšmės bus didesnė, jei Europos vyriausybių šefai sugebės sutikti kiekvienu metu, ištikus skubiam reikalui.

Pirmą kartą Graikijos istorijoje

Graikijoje, Atėnuose, užsimaskavęs plėšikas įėjęs į Tautinį banką išreikalavo iš kasininkės 100.000 dol. ir įsisėdęs į raudoną sportinį automobilį paspruko.

Tai pirmas toks įvykis Graikijoje.

★

Atitraukimas kariuomenės pagal sovietų norą

Komunistinis lageris visai atmetė proporcionalizmo tezę, laike diskusijų dėl atitraukimo kariuomenių iš centro Europos.

Rytų blokas proponuoja, kad 1975 metais Vakarai ir Rytai atitrauktų po 20.000 kareivių, o vėliau 1976 m. po 5 procentus ir 1977 m. po 10 procentų.

Vakarų sąjungininkai priešinasi tai formulai, nes komunistų kariuomenė Europoje yra daug skaitlingesnė.

Vakarai pageidauja proporcionalizmo pagrindo ir tuo pačiu, kad liktų abiejų blokų polygiai kariuomenės.

Brežnev ir Tito nustatinėja sąlygas

Sovietų Leonid Brežnev ir Jugoslavijos prezidentas Tito laike trijų dienų pasikalbėjimo Kijeve nustatė savaip artimuose rytuose taikos sąlygas.

Pageidauja, kad Izraelis išsikraustytų iš visų arabų okupuotų žemių ir pripažintų Palestinos arabams "tautines teises".

Bendrame komunikate nėra jokio realaus plano, bet tik miglotas užtikrinimas, kad Sovietų Sąjunga ir Jugoslavija veiks taikos labui artimuose rytuose ir garantuos visų valstybių tame rajone sienas.

Specialistai aiškina, Kieno ausis?

Policijos gydytojai ir teismo medicinos specialistai tyrinėja siuntinį su žmogaus ausimi, kuri neva esanti "pagrobto" J. Paul Getty III, 17 m. žaidėjo ir naftos magnato vaikaičio.

Specialistai esą 100 procentų užtikrinti, kad ausis yra nupiauta nuo gyvo žmogaus ir neperseniai.

Anksčiau jau buvo rašyta, kad tas jaunuolis esąs pagrobtas, už kurį reikalaujama vaduotpinigiai. Bet vėliua kai kas yra tą jaunuolį matę laisvėje. Manoma, kad to jaunuolio suvaidintas pagrobimas.

★

45 pėdų žemės gilumoje temperatūra pasilieka viena

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office
640 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608 — Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year $7.00
In Canada and all Foreign Countries per year $7.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.

UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvienytose Valstybėse metams $7.00
Užsienyje metams $7.00

PABALTIEČIŲ DELEGACIJA PAS KANADOS MINISTERĮ PIRMININKĄ

Šeši pabaltiečių atstovai 1973 m. spalio 23 d. buvo priimti Kanados ministerio pirmininko P. E. Trudeau, užsieno reikalų ministerio S Haidasz. Priėmime dalyvavo ir premjero principinis sekretorius M. O'Connell (buvęs darbo ministeris).

Priėmimas įvyko Ottawoje, premjero kabinete Parlamento Rūmuose.

Pabaltiečius atstovavo Baltų Federacijos Kanadoj ir Latvių Krašto valdybos pirmininkas T. Kronbergs ir atstovas V. Liepiņš. Estų Krašto valdybos pirmininkas H. Lupp ir atstovas G. Kahar, K.L.B. Krašto valdybos pirmininkas E. Čuplinskas ir vicepirm. J. R. Simanavičius.

Daugiausia kalbėtasi klausimais surištais su dabar vykstančia Europos Saugumo Konferencija ir Kanados valdžios pažiūra į Pabaltijo valstybių okupaciją.

Ministeris pirmininkas Trudeau labai aktyviai įdomavosi Pabaltijo problemomis, delegacijos pristatytus klausimus nuodugniai diskutavo, reikalui esant talkon pasikviesdamas užsienio reikalų ministeri.

Delegacija buvo užtikrinta, kad Kanada nesutiks su jokių valstybinių sienų Europoje legalizavimu, kad ir toliau laikysis pabaltijo aneksacijos nepripažinimo politikos.

Kadangi Europos Saugumo Konferencijos nutarimai turi būti vienbalsiai ir kadangi ir daugiau valstybių šiais klausimais tikriausiai turi vienodą nuomonę su Kanados, nėra galimybės, kad esamos de facto sienos būtų legalizuotos.

Nors priėmimas buvo numatyta 45 min., jis užtruko pusantros valandos.

Lietuvių atstovai priėmimo dalyviams įteikė po naująją B. Kaslo knygą "USSR — German Aggression against Lithuania" su atitinkamais įrašais.

TRUMPAI

"Gaisras. Apsileidimas ar neatsargumas? Nusikaltimas? Nelaimingas atsitikimas? Tokiais klausimais pradedamas ilgas straipsnis (Sov Litva, 1973. 8. 23), pavadintas "Po gaisro". Okupuotos Lietuvos viešųjų organų surašytoje tyrimo protokolų suvestinėje sakoma:

"1973 m. rugpiūčio 2 d. 14:40 val. užsidegė Mažeikių rajono Balėnų kolchozo karvidė. Ugnyje žuvo 54 veršeliai. Nuostolių apie 50.000 rublių.

"1973 m. rugpiūčio 4 d. kilo gaisras Lazdijų rajono Spartuolio kolchoze. Sudegė karvidė ir 300 tonų šieno. Nuostolių — 30 000 rublių.

"1973 m. liepos 27 d sudegė Daugų žuvininkystės kolchozo valdybos daržinė su pašaru. Nuostolių 17.000 rublių.

"Užtenka pasakyti", rašoma toliau, "kad š. m. birželio ir liepos mėn. respublikoje buvo 49 gaisrai, jų priežastimi daugelio atveju buvę šieno **užsidegimas, nesutvarkytas** elektros pravedimas, nebuvimas kibirkščių gaudyklių prie traktorių".

Ilgame straipsnyje ieškoma ir asmenų — kaltininkų. E. Iš tiesų, per daug gaisrinių nelaimių. Nuo jų nukenčia ne tik valdžia, kurios turtas sudega, bet ir liaudis, kuri vis dėlto bent šį tą iš to turto gauna.

Skaitykite ir platinkite "Sandarą". Apsimoka skelbtis "Sandaroje", nes tai plačiausiai skaitomas savaitraštis Amerikoje.

Apžvalga

JAV PROF. PHILIP VILNIUJE PORA SAVAIČIŲ SVEČIAVOSI

X. 25 d. "Gimtasis Kraštas" rašo:

"Neseniai Vilniuj Lietuvos Mokslų akademijos kvietimu svečiavosi žinomas Amerikos astronomas prof. A. G. Phillip su žmona. Prieš tai svečias dalyvavo Tarptautinės astronomų sąjungos suvažiavime Australijoje bei nepaprastame sąjungos suvažiavime Lenkijoje, kuris buvo skirtas Koperniko 500-soms gimimo metinėms. Beje, čia jis susitiko su matematikos instituto astrofizikos sektoriaus vadovu dr. V. Straižiu ir kartu atvažiavo į Vilnių".

"Profesorius A. G. Philip Vilniuje svečiavosi porą savaičių. Per tą laiką jis perskaitė keturias paskaitas. Pirmoji buvo įdomi plačiam klausytojų ratui, ji buvo skirta Amerikos kosmonautikos pasiekimams bei perspektyvoms, ir, nors ši tema nebuvo visiškai nauja, ji buvo vertinga ir sutraukė daug klausytojų. Įdomu buvo išgirsti N. Armstrongo, žmogaus, kuris pirmas pabuvojo Mėnulyje balsą, kurį prof. Phillip įrašė vieno susirinkimo su N. Armstrongu metu ir pademonstravo klausytojams".

"Laisvalaikiu mūsų svečias ir jo žmona domėjosi Lietuvos gyvenimu, lankėsi Trakuose, Kaune, apžiūrėjo Vilniaus senamiestį ir kitas įdomias vietas. Priminsime, jog profesoriaus žmona Kristina Philip yra lietuvaitė, gimusi Vilniuje, pokario metais dar mažytė atsidūrusi Amerikoj. Kristina gerai kalba lietuviškai ir ne kartą talkininkavo astronomų pokalbiuose. Vilniuje Kristina atšventė savo gimtadienį. Tikimės dar ne kartą profesorių ir jo žmoną sutikti Sename Vilniuje". (E.)

★

Įvairios Žinios

Žmogaus akys — tikrai stebuklingas organas

Akys yra mūsų organizmo iktai stebuklingas organas.

Pažindami akies struktūrą, negalime nesistebėti dėl jos su sudėtingu funkciju ir veikimo tobulumo.

Štai tik smulkmenos, ką akis paėjęs padarytų ir kokia yra jos sudėtis.

1. Jei šviesime į vieną akį žalia lempute, o į antrą — raudona, žmogus matys tik bendra, geltoną šviesą.
2. Akies nervai, kurie jungia ją su smegenimis, turi apie milijoną siūlelių.
3. Akyse randasi apie 135,000 nervų baigmenų, reaguojančių į šviesą.
4. Normalus žmogus mirksi akimis nuo 2 iki 30 kartų per minutę.
5. Žmogus negali vienos akies kreipti be kitos.
6. Trumparegio žmogaus akis yra ilgesnė, negu tolregio.
7. Vištos, gyvatės ir dar kiti gyvūnai nakties metu nieko nemato.
7. Akiu rgeėjimas pas žmones esti nevienodas, dažniausiai geriau mato dešinioji akis, bet vyresnio amžiaus žmonės geriau mato su kairiąja akimis; medžiotojai, taikydami pvz. į kiški, primerkia dešiniąja, o žiūri i zuikelį kairiąja akimis, kad į jį paleistų tikslų šūvį.
9. Akis yra tikrenybėje smegenų dalis, nes iš visų žmogaus kūno organų yra labiausiai surišta su smegenimis. P.

KAIP VYRAI SUPRANTA MOTERIES GROŽĮ

Yra sakoma, jog tas asmuo yra gražus, kuris mus sužavi. Bet čia gali atsirasti visokių galimybių, nes kiekvienas turi savo pažiūras ir skonį.

Moterys, paprastai, būna aštresnės kitų moterų teisėjai; jos yra daugiau techniškos ir mėgsta gilintis į smulkmenas.

Vyrai gi bendrai pažvelgia į moterų grožį ar patraukluma ir kreipia dėmesio į mažmožius.

Čia reikia pastebėti, jog moteries grožį sudaro ne vien išorinė išvaizda arba jaunystės bruožai; bet ir visa eilė vi

Vyrai mažai kreipia dėmedujinių ypatybių.

sio kokios mados yra moteriška skrybėlaitė, kaip sušukuoti plaukai ir kaip pasiūta suknelė.

Jie daug atydžiau pažvelgia į elgesį, pašnekesius ir nuotaikas.

Linksmo būdo, nuoširdesnė moteriškė, parodanti šiek tiek kuklumo, visad bus populiari vyrų tarpe.

Tai yra ypatybės, kurios pasilieka pastovios ir ji to, kaip moteriškė pasiekia ir vėlesnio amžiaus.

Atsiminkime, jog tinkamiausias veido pagražinimas yra šypsena, linksmesnė išraiška ir malonesis žvilgsnis .

Bet visa tai neprivalo būti dirbtina, o turi išplaukti iš vidaus ir harmonizuotis su mūsų būdo ypatybėmis.

Čia dar reiktų pakartoti lietuvišką patarlę:

"Kokiam vežime sėdi, tokia ir dainą dainuok".

Ne visur ir nevisada galime būti linksmos, ne visur ypatingai švelnios ir ypatingai mandagios.

Bet daugumoje atsitikimų, kaip pvz. įvairiuose sueigose, atsargumas kalboje ir elgesyje yra būtinas.

Taigi, kaip matome, tą, ką mes vadinam moteries grožiu, sudaro ne vien patraukli veido išraiška arba figūra, bet ir daugelis vidujinių ypatybių, apie kurias čia trumpai prisiminėme. Z.

PANKRANTĖS RAUDA

Toli dangaus pakrantė.
Toli balti laivai . . .
Dangus kaip džiaugsmo
šventė.
Kurioj ir tu buvai.

O čia — vanduo ir uolos,
Ir akmenys, ir tu.
Širdis, žvaigžde nupuolus
Iš vasaros skliautų . . .

Ir ieškai kito krašto.
Ir niekur nerandi,
O bangos bėga, mąžta
Ir dūžta, kaip skaudi.

Rauda plataus Atlanto,
Rauda širdies tavos,
Rauda glėby giganto
Mažytės Lietuvos. . .

Bern. Brazdžionis

★

Mūsų kūnas yra reikalingas, kad darbais jį atgaivintumėm. Bet neapkraukime nepakeliamais darbais, nes suardysime sveikatą.

Žmogaus akių spalva su amžiumi šviesėja.

PER ★ ★ ★ MANO ★ ★ KOSTUVĄ ★

Pastabėlės

Žemaičiai seniau sakydavo, jog, kas neužbaigė Plungės pradinės mokyklos, tas nėra raštingas ir nei apsišvietęs, matyti toji mokykla galėjo prilygti amerikiečių tipo kolegija.

Sykiu su astronautais į erdvę išlėkė ir vienas astronautas rusas, kuris bandys gauti daugiau žinių apie saulę.

Vien dėlto jam nevertėjo atlikti tokių kelionių saulės tyrimams, jis galėjo atlikti ir Floridoje, kur saulutė skaistčiau šviečia ir žiemos metu.

Mažiausia pasaulyje valstybė yra San Mario, apimanti 37 kvadratines mylias.

San Marino taip pat yra sesiausia valstybė Europoje, susikūrusi pradžioje 4-to šimtmečio po Kristaus

Pirmutinis amerikietis Nobelio dovanos laureatas buvo prezidentas Teodoras Rooseveltas.

T. Rooseveltas gavo premiją 1906 m. už pasitarnavimą taikai..

Ausį atkišk kiekvienam, ranką — draugui, o lūpas — mylimajai.

Vyras ir žmona — vienas kūnas, tačiau, deja, dvi kišenės.

Verta Žinoti, Jog . . .

Watermelon, yra kilęs iš Afrikos, bet geriausios jo rūšys buvo išvystytos J. A. Valstybėse.

★

Vėlausias gyventojų sąrašas parodė, jog Indija turi 470 milijonų žmonių, o ne 407 milijonus, kaip iki šiam laikui buvo manyta.

★

Saulė pasėkoje spinduliavimo, netenka kiekvieną sekundę apie 2 milijonus tonų savo svorio.

Neblogas patarimas

— Tamstai nieko nestinga, reikalingas yra tik poilsis, — pasakė gyytojas savo pacientei.

— Tačiau, pone daktare, prašau pažvelgti į mano liežuvį.

— Tamstos liežuvius visų pirmiausia, kaip tik ir yra reikalingas poilsis.

Mokykloje

....Mokytojas: — Petraiti, tavo rašinys apie šunį, žodis žodin atitinka Jurgaičio rašinius.

Mokinys: — Nieko tame nuostabaus, mes abu sutinkame tą šunį.

LIBANAS PASIRENGĘS

Libanas pasrengęs dalyvautitaikos konferencijoj, nors ir nebuvo įsivėlęs į karini konfliktą. Libano valdžia nori išspręsti klausmą esančių Libane 300.000 palestinos išeivių.

Kova su alkoholiu . . . . . —

JAV-bių senatas paskyrė 395 milijonus dolerių kovai su alkoholizmu. Paskirtoji suma bus sunaudota trijų metų bėgyje.

Įvairenybės

BURTININKŲ PROFESIJA SENOVĖJE PRIKLAUSĖ PRIE GARBINGŲJŲ

--Mūsų protėviai visai kitaip žiūrėjo į visokius burtininkus, negu kad mes šiandien į juos žiūrime.

Seniau žmonės buvo įsitikinę, jog burtininkai gali susižinoti su aukštesnėmis galybėmis, atspėti jų nuosprendžius, pasukti likimą vienon ar kiton pusėn arba išpranašauti ateitį.

Burtininkas skaitėsi žmonių draugas, patarėjas ir gydytojas.

Savo misijas jie atlikdavo tam tikrų, slaptų žodžių kartojimu, tinkamo laiko parinkimu ir naudojimu tam tikrų ženklų arba mistiško galia turinčių dalykų.

Burtininkų dar buvo galima užtikti Lietuvos kaimuose ir mūsų gyvenamojo amžiaus pradžioje.

Jei kas blogo atsitinka, pvz. susižeidus, susirgus, ar žmogui bei gyvuliui pradingus, eidavo pas burtininką, vyrišką ar moterį, prašant jų pagalbos.

Spėliojimai arba gydymai buvo atliekami saulei leidžiantis.

Pakartojimas keletos žodžių, aprišimai siūleliais, atlikimas tam tikrų apeigų, buvo priemonės, kurias naudojo burtininkas atsiekimui pageidaujamo tikslo.

Reikia pasakyti, jog ir šiais laikais esama visokių burtininkų — politikos, ekonomijos, medicinos ir religijos srityje.

Tik jų vartojami spėliojimų, išpirkimų ir blogybių metodai yra tinkamiau užmaskuoti, negu anos gadynės burtininkų.

JEI NORIME BŪTI LAIMINGESNI

Nuostabi yra žmogaus prigimtis.

Nuostabi tuo, kad kiekvienas mūsų trokšta ką nors pamėgti be ypatingo siekimo ir tikslo.

Bet yra tokių žmonių, kurie laukia, kad kiti juos pamėgtų ar pamylėtų, neatsimokant už tai tuo pat. Tai yra egoistinis tipas asmens.

Kaip beatrodytų keista, bet žmogus, kuris nieko nemyli būna nelaimingesnis už tą kurio niekas kitas nemyli.

Atsipalaidojimas, atsiskyrimas nuo kitų sukelia tuštumą širdyje.

Nuoširdūs, atjaučiantys kitus žmones asmenys yra daug laimingesni už tuos, kurie būna atsitolinę nuo savo pažįstamų.

Žmogus gero trokšdamas kitiems, pats būna linksmesnis ir jo veide dažnai pasirodo šypsena.

Su tokiais kiekvienam yra smagu susitikti ir praleisti valandėlę.

Tie, kurie gyvena užsidarę, nepalaiko ryšių su kitais savo tautiečiais, kurie neparodo užuojautos jausmo ir nieko nemyli, tuos ištikrųjų būtų galima pavadinti dvasiniais skurdžiais. L

APLINK MUS

ŠAKIŲ KLUBO DERLIAUS

šventėj lapkričio 3 d. Vyčių salėj buvo virš 220 svečių, kuriuos pasveikino pirm. Ad. Didžiulis. Svečių tarpe buvo įvairių organizacijų atstovai Gražiai kalbėjo Ed. Šumanas, kandidatas į kangresą iš Marquette parko kolonijos. J. Janušaitis padėkojo už auką LŽ sąjungai.

Programą išpildė Drūtyčių trio, pasigėrėtinai publika plojo. Ant. Kevėža paskaitė porą savo kūrybos eilėraščių, sulaukė katučių.

Vakarienei stalai buvo papuošti gėlėmis J. Skamba dėka. Patarnavo daugelis narių. Šeimininkė K. Repšienė skaniai pagamino maistą; jai padėjo Vėzelis, J. Laurinaitis.

Dovanų laimėtojams buvo viso 34. Gražus medžio raižinys mūsų klubo nario Vinco Šuopio, tai "Jūratė" ir "Geležinis Vilkas." Daugelis narių bilietus išplatino, visiems padėkota.

Visi svečiai buvo geroj nuotaikoj, linksminosi iki vėlumos, grojant Ad. Ramonio orkestrui. Svečių tarpe buvo ir nemažai jaunimo, kurie buvo labai patenkinti. Salės administratorius G. Janula maloniai patarnavo, bei visus nufotografavo. —Ad. Didžiulis

VIENO PRANEŠIMO ATITAISYMAS

Prieš kiek laiko Sandaroj buvo pranešta, kad Antanas Valukas, sūnus mūsų veikėjo Antano Valuko, tapo paskirtas valstybės prokuroro James R. Thomson įstaigos skyriaus vedėju.

Tikrenybėje tokį paskirimą gavo ne A. Valuko sūnus, bet anūkas tuo pačiu vardu.

Pastebėlė

Netgi saulė negali visą laiką pasilikti zenite. (viršuje galvos).

APIE BETLIEJAUS ŽVAIGŽDĘ

Chicagos Adler planetariumas nuo lapkr. 27 d. iki gruodžio 2 d. turės programą "Betliejaus žvaigždė".

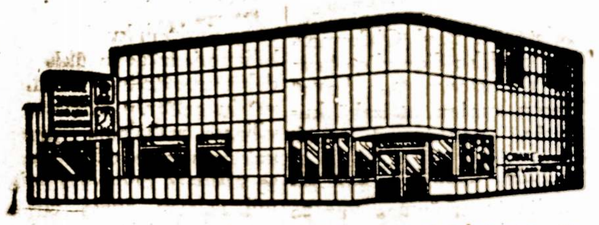

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5¼% On investment Accounts

6½% on 1 year Certificates. Minimum $1,000.00

7% on 4 years Certificates. Minimum $5,000.00

Pinigai įnešti iki mėn. 10 d. pelno nuošimčius nuo 1 d.
Didindenai mokami kas 3 mėnesiai.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 8 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. 4. — Trečiad. uždaryta

Laikui Bėgant

POETO A. MICKEVIČIAUS TREJI METAI KAUNE NEBUVO RAMŪS

Laiškai savo mylimajai Marilei, kurios jis nebuvo matęs.

Garsusis Lietuvos dainius Adomas Mickevičius yra pra leidęs Kaune trejetą reikšmin gų savo gyvenimo metų.

Užbaigęs universitetą Vilniuje, jis atvyko į Kauną 1819 metais rugsėjo mėnesį, užimti mokytojo vietą gimnazijoje.

Mickevičius dėstė literatūrą, istoriją ir teisę.

Lankydamas to miesto apylinkėse, jis taip pamėgo Kau no slėnį, jog vėliau savo eilėse prilygino jį prie pačių gražiausių vietovių pasauly.

Tame laikotarpyje jis parašė: "Živilę", pirmąją dalį — "Vėlynių". "Gražiną" ir nemažai eilių, kurių tarpe buvo ir garsioji "Odė į Jaunystę".

Tokį ramų ir kūrybingą poeto gyvenimą Kaune, sukrėtė liūdna žinia.

Jo numylėtinė ir įkvėpėja Marile Verščekaitė, duktė dvarininko, gyvenusi netoli Mickevičiaus gimtinės—Naugarduko, ištekėjo už turtingo aristokrato, grafo Vavrinco Putkamero.

Tai įvyko 1820 m. vasario mėnesį.

Toji žinia pritrenkė jauną poetą, it žaibas giedroje dienoje.

Netekus mylimosios, gyvenimas poetui virto sunkia našta ir kančia.

Blogiausia buvo tai, kad ir Marilė mylėjo Mickevičių ir ištekėjo už kito tik tėvų verčiama.

Po vseutvių, Marilė pradėjo sirguliuoti ir mažai kur rodėsi žmonėms.

1822 metais spalio mėn., tai yra po aštuonių mėnesių po vestuvių, A. Mickevičius parašė iš Kauno keletą laiškų Marilei Putkamerienei, išliedamas jai "savo širdį".

Viename tų laiškų poetas priminė tuos laimingus momentus, kai jis matydavęs ją, ir, kai ji nekaltom, dangiškomis akutėmis pažvelgdavo į ji.

Dabar jis esą trokštąs Marilei didžiausios laimės ir sveikatos.

"Tu nevertini sveikatos",— rašė jis. "Tu sąmoningai nori ją sunaikinti. Neramios mintys, klaikūs jausmai reiškiasi tavo sakiniuose. Mano bran giausia ir vienintele! Tu neregi bedugnės, prie kurios abu stovime. Tu nori, kad aš būčiau ramus ir net linksmas, tai kodėl gi tu man nesuteiki pavyzdžio? Lik sveika! Kada pamatysiu tave, Marile? Laiškuti sudegink, o atsakymo nedrįstu maldauti."

Atrodo, jog likimas nelėmė jiems daugiau susitikti.

Adomas Mickevičius, netekęs mylimosios ir apleidęs Kauną, tapo klajūnas.

Poetas keliavo iš vienos vietos į kitą, prisimindamas ir apdainuodamas Marilę, iki pagaliau mirtis jo neištiko Konstantinopoly, Turkijoje, 1755 m. lapkričio 27 d. B.

Įvairenybės

DĖL NEVYKUSIOS MEILĖS BUVO ĮSTEIGTA NOBELIO PREMIJA

Mergina, kuri atsisakė už jo tekėti

Švedų inžinieriaus Nobelio moksliniai darbai padarė tikrą perversmą chemjoje.

Jo dėka atsirado naujos pramonės šakos, ypatingai karo srityje.

11874 metais Nobelis staiga neteko savo sekretorės.

Kaž kokiu būdu jam buvo rekomenduota viena mergina iš Vienos, Austrijos, Berta Kinky.

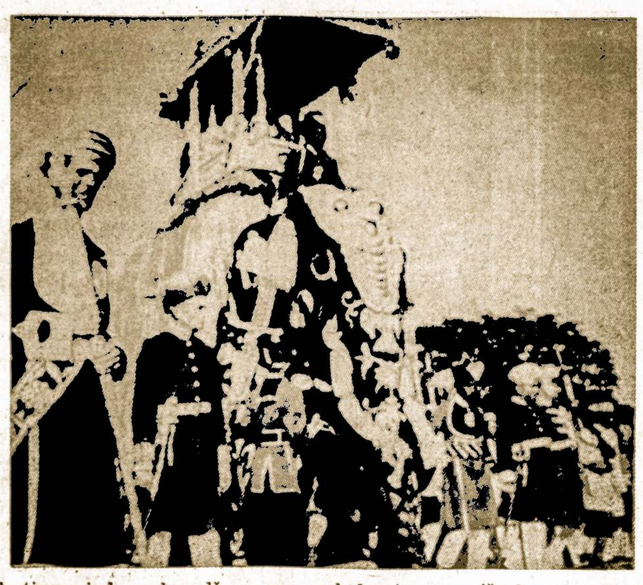

Turtingas indų maharadža su savo palydovais vienos išvykos metu, kai visame krašte viešpatauja didžiausias skurdas

Ji buvo kilusi iš nubiednėjusių aristokratų šeimos ir mokytojavo pas turtuolius von Stuttnerius.

Ilgai netrukus, Berta Kinky tapo nepamainoma, nepakeičiama padėjėją Nobeliui.

Jų tarpe užsimezgė nuoširdumas ir po 4-rių metų bendradarbiavimo Nobelis paprašė Bertos, kad ji tekėtų už jo.

Tačiau Berta atsisakė priimti pasiūlymą, nes ji esanti slaptai susižiedavusi su von Stuttnerių sūnumi.

Po šio įvykio, Berta apleido arbą ir išvyko Austrijon.

Netrukus įvyko ir Bertos Kinky vestuvės su Arturu Stuttneriu.

Jaunavedis buvo įsimaišęs į liberalinį judėjimą, nukreiptą nuversti monarchistinę tvarką Austro-Vengrijoje.

Gyvenimas jaunavedžiams nesisekė ir netrukus jie pateko į skurdą.

Tuomet Bertą nutarė kreiptis į avo pirmesni draugą Nobelį, prašydama paramos.

Nobelis ne tik sušelpė Stuttnerius, bet ėmėsi finansuoti jų veiklą.

Pagauta entuziazmo, Berta pasiūlo Nobeliui sukurti savo vardu pasaulinę premiją, kuri kasmet apdovanotų žymesnius mokslininkus, literatūs, filosofus ir taikos gynėjus.

Alfredas Nobelis įsteigė tą premiją prieš pat savo mirtį — 1896 metais.

Tik gaila, kad šių dienų Nebelio premijos už taiką 1973 metais paskyrė ne tiesioginiam taikos įgyvendintojui prezidentui R. Nixonui, bet jo 'adiutantui' H. Kissingeriui. pr. fab.

MIKAS PETRAUSKAS PLAČIAI DALYVAVO IR LIETUVIŠKOJE VEIKLOJE

Kompozitorius Mikas Petrauskas atvykęs į Bostoną įsijungė į platų kūrybinį darbą muzikos srityje.

Jis taipgi dalyvavo ir lietuvių veikloje. Tarp kitko daug prisidėjo prie Sandaros įkūrimo. Jis taipgi parašė muziką Sandaros himnui.

Verta paminėti jog jis pastatė keletą operečių ir surengė daug koncertų. Už tai Bostono lietuviai tebėlaiko Miką Petrauską didelėje pagarbo je.

Trys dalykai auga be lietaus: procentai mergaitės ir skolos.

Tą pasėsi, tą ir plausi.

LIETUVOS MIŠKAS

Miškas ūžia, medžiai ošia,
Savo rolę jie vis lošia.
Beržas baltas, alksnis juodas,
Po jų lapais tupi uodas.

Ąžuolas tvirtas, šimtašakis,
Aukštas klevas plačiašakis,
Ir ta vinkšna žalialapė.
Po ją urvą kasa lapė.

Auga uosis išsiplėtęs,
Eglė tanki kaip tas rėtis,
Liepa štai baltai pražydo,
Jos žiedeliai viską gydo.

Kyl' šermukštis tarp medelių
Tas papuošalas miškelių,
Gražios pažiūrėt jo kekės,
O žmonėms nemenkos prekės.

Va ir karklas, vyžų tarnas,
Tvirtos drūtos jojo karnos.
Ir vilvitis buta-tuta,
Vaikas iš jo dūdą suka.

Kartais vėjas ten pakyla,
Jis sudrumsčia miško tylą,
Tąsyk mdžiai neberimsta,
Lyg muštynės tarp jų gimsta.

Linksta, pokši, ūžia, braška,
Jų viršūnės svyra, traška.
Daros siaubo karalystė,
Jaučia tad žmogus menkystę.

Bet štai vėjas jau nutyla,
Tad ramumas grįžta, kyla.
Miela uksmėj pasėdėti
Ir po darbo pailsėti.

Miško balsas reik suprasti,
Jam išaiškyt žožiai rasti,
Mat savaip ten medžiai šnera.
Jų klausytis lengva, gera.

Pabuvot miške mums miela,
Jo šlamėsį girdi siela,
Ten mus žavi žalias lapas
Ir pušelių tyras kvapas.

Perkūnas

Muzikalumas

— Koks skirtumas tarp alto ir boso? — klausia Jonas savo draugo.

— Pirmasis atrodo spiegiąs balsas, it kariamo žmogaus, o antrasis — gerai nusiteikusio, išėjus iš tavernos.

MOKESTIS

Rytų Vokietija padvigubino vakarų Berlyno turistams mokestį nuo $4.15 ligi $8.30 dienai.

VAKARŲ VOKIETIJOJE

Prieš pora mėnesių (X.15ę mirė ilgametis Vasaičio 16 gimnazijos mokytojas Saliamonas Antanatis, gimęs 1894 m. Šakių apyl. Jis gimnaziją buvo baigęs Vilniuje. 1916 m. mokytojavo Kauno "Saulės" gimnazijoje. Prieš pora metų buvo išėjęs pensijon, bet gimnazijoj dirbo dalinį darbą. Jis 1921-24 m. studijavo Karaliaučiaus, Leipzigo ir Friburgo universitetuose.

Mums teko su S. Antanaičiu sueiti į pažinti, kai jis panoro išleisti savo veikalus liet. mokyklai tuoj po II pas. karo, gyvenant daugeliui DP stovyklose. Jis kreipėsi į "Šūduvos" leidyklą, kad išleistume jo kelis leidinėlius. Tačiau esant spausdinamo popierio stokai, reikėjo gauti iš JAV karo vadovybės leidimą popieriui įsigyti. Tuo metu toki leidimą negavome, o vėliau lietuviams pradėjus masiškai emigruoti po įvairius kraštus, pritrūko lietuviškos knygos skaitytojų, tai ir liko mokyt. S. Antanaičio paruošti spaudai leidinėliai neišleisti.

Velionis palaidotas spalio 20 d. Huettefeldo kapinėse, dalyvaujant Vasario 16 d. mokytojams, mokiniams ir kt. lietuviams. pr. ir vl. š.

PERDAUG BAIMINTIS NĖRA GERAS PAPROTYS

Mes daug ko bijomės: susirgimų, skausmo, nelaimių, nepasisekimų, senatvės ir tuojau pradedam įsivaizduti.

Jei kas truputį suskauda, jog kas nors ypatingai negero atsitinka mūsų organizme.

Iš kitos pusės, bijodami gydytojo ar ligoninės, mes kartais duodam progos įsigalėti ligai, kuri pradžioje būtų pradžioje buvusi lengvai prašalinama.

Baimė nėra sveikas reiškinys.

Ji mus ne tik visiškai prislegia, bet neigiamai atsiliepia į mūsų organų veikimą.

Baimė, kad galime susirgti sumažina apetitą, kenkia virškinimui, blogai atsiliepia į širdį.

Dėl baimės, kartais netgi žmogaus raumenys tampa paraližuoti.

Net ir kokiai nors ligai ištikus, nereikia išsigąsti, bet drąsiai ir visomis premonėmis reikia kovoti su ja.

Kasdieniniam gyvenime nie kas taip nesudrumsčia mūsų laimės ir ramumo, kaip pasireiškus baimė.

Velnias viską paima, palieka tik žmoną.

Aguonos grūdo burnoje neturėjau, nieko nevalgiau.

Gyvenimiški Patarimai

CHICAGOS SAVINGS BENDROVĖS ATSTOVAI DALYVAVO KONFERENCIJOJE

Šiomis dienomis Dallas, Texas, įvyko 81-moji U. S. Taupymo Bendrovių Konvencijoje, kurioje dalyvavo virš 6.000 taupymo ir skolinimo bendrovių atstovų.

Chicagos Taupymo ir Skolinimo bendrovę atstovavo pre zidentė Philomena D. Pakel ir vykdomasis viceprezidentas John E. Pakel, kurie persivežė su savim daug lygos atstovų nutarimų, daug pateiktų per Thomas R. Bomar, Chairman Federal Home Loan Bank, kuris tvarko visų taupymo bendrovių veiklą ir apsaugoja kiekvieną taupytoją iki $10.000. Toliau, jis sakė, kad stengsis palengvinti visus bendrovių suvaržymus. Buvo svarstoma, kad valdžios drauda būtų padidinta nuo $20.000 iki $50.000. Nutarta pakeisti lygos vardą į U. S. League of Savings Associations.

George P. Preston išrinktas 1974 metų Lygos prezidentu.

Laikraščių skelbimai buvo ir paliks pirmoje vietoje.

Išvykus Prezidentei Philomenai D. Pakel ir sūnui John Chicagos Taupymo ir Skolinimo bendrovės reikalus tvarkė ilgametis Chicagos T. ir S. bendrovės pareigūnė Lorraine Seidel, bendrovės raštinin kė, Vic Caputo — vyriausias knygvedys, Carry Pakel, ir kontrolė Marija Grebliūnas, I Worth, Illinois skyrių, kaip ir visuomet tvarkė ilgametė Chicagos S. ir T. bendrovės pareigūnė ponia Ann Kueltzo.

Tarpe kitų svarbių užduočių John E. Pakel išrinktas ir įvezdintas 1974 metų pareigoms Marquette Chamber of Commerce prezidentu. Turiu pažymėti, kad John E. Pakel yra jauniausias Chamber of Commerce prezidentas Cham ber of Commerce istorijoje.

W. B Sebastian

TESTAMENTAI

Įsigykite teis. Prano Šulo parengtą ir teisėjo F. Wells leidinį "KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI" Ameri- Vokietijoje ir kitur.

Tai labai naudingas informacinis leidinys norintiems sudaryti savo testamentą ir paskirstyti turimą turtą. Ten yra tuo reikalų aprašymų ir testamentinių pavyzdžių. Leidinys turi 100 psl. Kaina — 3.00. Gaunamas Sandaros administracijoj ir pas autorių.

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 5¼% Passbook Accounts Daily Interest

5.92% Annual Yield on 5¾% 90-Day Notice Accounts $100 Minimum

6.003% Annual Yield on 5¾% 90-Day Savings Certificate $1,000 Minimum

6.81% Annual Yield on 6½% One Year Savings Certificate $1,000 Minimum

7.08% Annual Yield on 6¾% 30-Month Savings Certificate $5,000 Minimum

7.35% Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificates $1,000 Minimum

7¼% on Four Year Savings Certificates $10,000 Minimum

6.727% Annual Yield

PHILOMENA D. PAKEL
President

For 49 years, savers at near-$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★ savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

• Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

INSURED

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Įvairių, gerų prekių, didelis pasirinkimas! Automobiliai, akordeonai, šaldytuvai, televizijos aparatai, maistas, piniginiai certificatai.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

Licensed by Vneshposyltoy

Atstovai: VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

Vienintelė jų įstaiga Chicagoje (60629)

2608 West 69 St., tarp Rockwell ir Talman Ave.

Tel. WA 5-2787

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

Laidotuvių Direktoriai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345 - 6

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telef.: TOwnhall 3-2108 - 9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR VYT. TAUKAS

Gydytojas ir Chirurgas

Bendra praktika, spec. Moterų ligos

Ofisas: 2652 West 59th Street

Tel.: PR 8-1223

Val.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2—4 v. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

Chirurgas

2454 West 71st Street

Ofiso telef.: HEmlock 4-2123

Rezid. telef.: GIbson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel. HE 4-2123; jei neatsiliepia, tai GI 8-6195.

Tel. of.: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

Gydytojas ir Chirurgas

756 West 35 Street

(Kampas Halsted ir 35-os gat.)

Priėmimo val.: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 v. v. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

Telef. FRontier 6-1882

DR. ANNA BALIŪNAS

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos. Pritaiko akinius

2858 West 63rd Street

Ofiso telef.: PRospect 8-3229

Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Val.: kasdien nuo 10—12 val. ir ryto ir nuo 7—9 v. v. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

10% - 20% - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3288½ West 95th Street

CHICAGO, ILLINOIS

MOVING

A. VILIMAS

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų.

823 WEST 34th PLACE

SVEIKATA
BRANGUS TURTAS

Dr. A. J. Guessenas

VITAMINŲ SVARBA MITYBOJE

Vitaminai tai yra gyvybės aruodas, be kurio nė jokia gyvybė išsilaikyti negalėtų.

Ar tai ji būtų žmogaus ar žemesnės rūšies gyvūno. Vitaminai yra gyvybės rūgštis, kurios trūkumas organizme suardo sveikatą ir sukelia ligas.

Vitaminus galima pavadinti organiniais sudėtiniais išsiskiriančiais iš visų kitų maisto elmentų, būtinų geral vaikams augti ir sveikatai išlaikyti suaugusių žmonių.

Vitaminai yra nepakeičiami, bet kaipo maisto atžvilgiu jie yra beverčiai, vien tik būtini sveikame žmogaus kūno išlaikyme.

Jų reikia visai mažo kiekio. Pavyzdžiui, vitamino C, pakanka 700 vienetų į dieną, tai bus 40 imligramų.

Nūdien yra žinoma apie 15 atskirų vitaminų. Kožnas jų turi savo paskirtį, ir negali vienas kito pavaduoti.

Ne visi vitaminai yra būtini žmogaus organizmui.

Vitaminų gamtoje yra labai gausiai ir jie visi paelna iš augalų, kaip tai: daržovių, vaisių, javų, žolės, lapuočių šaknyse, mėsoje, jaknose, žuvy ir piene.

Beje, gyvulėai ir žuvis juos gauna iš augalų.

Nūdien ir laboratorijose chemikai moka dirbtiniu būdu vitaminų pagaminti.

Bet jie nėra toki vertingi, kaip kad iš natūralaus maisto gaunami.

Valgant maistą turinti lygsvarą, iš jo gaunama pakankama norma vitaminų.

Negalima visiems žmonėms nustatyti vitaminų normą.

Vieniems reikia daugiau, o kitiems mažiau.

Jeigu jų naudojama daugiau, gaunama geresnių sėkmių.

Vaikai gaudami jų daugiau, būna žymiai sveikesni ir geriau auga, o taipgi ir suaugę yra veiklesni ir turi daugiau energijos.

Vitaminų veiksmas kūno organizme yra sekantis:

1) nustato gerą augimą,
2) duoda galimybės sveikiems gimti,
3) vidurius išlaiko geroje padėtyje,
4) tvarko paprastą mitybą, ypač sunaudojant krakmolus ir mineralus,
5) palaiko dirksnių (nervų) lygsvarą,
6) audiniams priduoda apsaugą prieš užnuodijimą nuo įvairių ligų.

Kuomet vitaminai atlieka vienuodus veiksmus, tai jų trūkuma kiti maisto elementai užpildyti negali.

Pavyzdžiui, vitaminai A, B1, B2, C, ir D., būtini vaigų augimui.

Be jų, kad ir nors vieno trūkumo, augimas susitrukdo.

Vitaminai turi būti vartojami nuo pat gyvybės užsimezgimo motinos gimdoje.

Jei motinos mityboj yra vitaminų stoka, tai jų bus stoka ir ųos būsiančiam kūdikiui.

Dažnai būna, jog toki kūdikiai gimsta su kaulų suminkštkitoms ligoms.

Beje, jų dantukai būna labai silpni, greitai išpūva ir turi būti išrauti pirmiau antrųjų dantų sudygimo.

Toki vaikai būna pirmaisiais patikėtiniais ir visoms ktoms ligoms.

Nors Amerikoje pastarojo šimtmečio pabaigoje bendrą mitybos padėtis šiek tiek ir pagerėjo.

Bet, visgi ji yra dar gana daug cheminių konservų sukoneveikta tir žmogaus sveikai pavojinga.

Tiesa, jog nūdien gkūdikiai gimsta sveikesni ir mažiau jų miršta.

Už tai, dėka priklauso vien tik medicinos mokslo pažangai!

NEVERTA PERDAUG APSUNKINTI SKILVĮ

Gerai, kad mes negalime žvilgterėti į skilvio vidų, ir pamatyti kas įvyksta jame, kai mes perdaug prisivalgom ir išsigeriam.

Gydytojai gali tą pastebėti su gastroskopu.

Daktarai tvirtina jog skilvio vidus pasidaro taip raudonas, o plėvelės taip susitraukia, kaip nosis paliesta smarkaus šalčio.

Pasėkoje tokio prikimšimo sunkumas ir iritacija skilvyje gali užsitęsti nuo 24 iki 47 valandų..

Yra žmonių, kurie turi "jautrų skilvį" ir sunkiai virškinamas maistas greitai suerzina skilvio pamušalą, kuris paraudonuoja, sutinsta ir kartais net pradeda kraujuoti.

Pasėkoje to, pasireiškia galvos skausmai, atsirūgimas ir vėmimas.

Už tokius reiškinius mes esame įpratę kaltinti maistą, kuris arba nebuvęs geras, ar netinkamai paruoštas.

Tikroji gi priežastis tų nesmagumų buvo ta, kad tokio kiekio ir tokios rūšies maisto mūsų skilvis neįstengė kaip reikiant sudoroti.

Pasireiškus bent kokiam netvarkingumui skilvyje, o ypač vasaros laikotarpy, valgykime lengvesnį maistą ir neperdaug.

VANDUO ATLIEKA LABAI SVARBIAS PAREIGAS MŪSŲ ORGANIZME

Kaip mūsų kūnas prašalina perdidelį kiekį vandens?

Kalbant apie vandens reikšmę mūsų organizmui, verta pažymėti, jog inkstai be paliovos iškošia iš kraujo kas minutę 4 uncijas vandens, o per parą — 24 kvortas.

Tačiau 99 nuošimčiųs to iš košto vandens tuč tuojau sugeria peccialė inkstų dalis, tai yra inkstų vamzdeliai (kidney tubules).

Jei taip neatsitiktų, kitaip sakant — jei iškoštas iš kraujo vanduo nebūtų sugeriamas, tai žmogus negalėtų gyventi.

Nuo 1½ iki 2 kvortų iškošto iš kraujo vandens pavirsta į šlapumą, kuriame randasi 97 procentai vandens ir 3 proc. įvairių cheminių sudėčių.

Prakaituojant, kūnas netenka nuo pusės iki trijų ketvirčių kvortos vandens per parą, ir tiek pat per seiles.

Didoko kiekio vandens kūnas nustoja ir ištikus viduriavmui.

Vandens balansas kūne — —

Svarbias funkcijas vanduo atlieka mūsų organizme.

Iš sovietų pavergtų tautų kovų dėl laisvės. Iš įvairių Rusijos vietų Krymo totorių atstovai buvo nelegaliu būdu atvykę į Maskvą, demonstravo ir reikalavo teisės sugrįžti į savo gimtąją žemę. MGB demonstrantus išsklaidė, kitus areštavo. Totorius užtaręs generolas Piotr Grigorenko buvo suimtas ir patalpintas Įsručio bepročių ligoninėje

Taigpgi pažymėjome kokiais keliais keliais jis yra aprūpinamas vandeniu.

Kaip jau žinome, vanduo mūsų kūne turi būti balansuojamas.

Ką gitai iš tikrųjų reiškia? — Tai reiškia, kad tam tikra kiekybė vandens visad privalo rastis kūne, nežiūrint kiek vandens patenka į kūną ar išeina iš jo per 24 valandas.

Jei to vandens atsiranda perdaug, tai pati sistema pavartoja nuosavas priemones prašalinti tą ekstrą kiekį iš kūno.

Druska turi galimybių išlaikyti vandenį kūne.

Jei druskos kūne prisirenka perdaug, tai ir vandens kiekis padidėja.

Pasekoje tos supampa — 'šipučia' kojos ir tas reiškinys vadinamas 'Edema' (sutinimas).

Jeigu gi vandens kiekis ne sumažinamas, tai jo atsiranda ir visam kūne. L.

SVEIKATOS ŽINIOS

ŽMOGAUS KŪNAS GINASI NUO SAVO PRIEŠŲ

Kai truputį įsipiauname pirštą, tai tuo perdaug nesijaudiname, nes žinome, kad krau jo tekėjimas greitai sustos.

Iš tikrųjų, jeigu taip neįvyktų, tai ilgai netrukus numirtumėm.

Kraujas pats suranda priemonių atlikti "plumberto" darbą ir uždaryti kūno prakiūrimą.

Pirmiausia, perkirsti piršte nervai kuo greičiausiai painformuoja "centralę", kad kraujas bėga.

Centralinis štabas tuč tuojau išjudina visą eilę veiksnių surinkimui medžiagos — plonučių stulelių arba kristaliukų, užpildyti prapiovimą.

Tuo pat sykiu momentaliai įvyksta raumenų susitraukimas perplautose kraujagyslėse, kas savaime sumažina "plyšius" ir palengvina jų uždarymą.

Priešų, su kurlais susiduria mūsų kūnas, yra daugybė.

Netinkamas maistas, nepallankios aplinkybės, nesuskaitomas kiekis bakterijų, laukiančių progos įsiveržti į vidų ir pradėti mirtiną karą su mūsų kūno gynėjais.

Kai kurios bakterijos yra labai atkaklios ir jas neleng va sunaikinti.

Vienos jų gali išlikti gyvos per keletą valandų verdančiame vandeny.

Kitos, pvz., vidurių šiltinės (typhoid) ir difterijos, išsilaiko keletą dienų temperatūrojee 274 laipsniai žemiau nuliaus.

Oras, kurį įkvepiam: maistas, kurį valgome; oda apdengianti mūsų kūną, — yra tų priešų buveinė.

Savaime aišku, atrėmimui tokio pavojaus reikalinga ir tinkama apsauga.

Tikėkite ar ne, bet mūsų kraujas atspėja, kurios bakterijos yra pavojingos ir kaip su jomis reikia kovoti.

Klaidų jis niekad nepadaro..

Prieš kiekvieną infekciją kraujas panaudoja ir atitinkamą ginklą.

Tačiau būna atsitikimų, kad ir kraujas tampa bejėgis apsiginti nuo įsigalinčo priešo.

Tuomet kraujui reikia suteikti greitą išorinę pagalbą, kurią geriausiai gali nustatyti gydytojas.

Mes gi, gelbėkime savo kraujui toje kovoje, stiprindami savo kūną tinkamu valgiu, pakankamu poilsiu, pasimankštinimu, geresnia nuotaika ir retkarčiais patikrindami bendrą sveikatos stovį.

PRIMENA APIE MIELIŲ NAUDINGUMĄ

Senesnių laikų spėliojimai, kad mielės (yeast) "sustiprina' mūsų organizmą,, jau surado patvirtinimą ir medikų tarpe.

Vienas jų, dr. Howard J. Curtis, vedėjas Biologijos Departamento, Brookhaven National Laboratory, atliko su mielėm platesnius tyrimus ir priėjo išvados, kad jos padeda mūsu kūno ląstelėm (celll) ilgiau išsilaikyti ir tuo būdu sulėtinti senėjimo procesą.

Ne taip seniai, dr. Ewn Cameron, iš McGill universiteto, Montrealyje, pastebėjo, jog mielės žymiai pagerina senų žmonių nykstančią atminti.

Pasak to gyytojo tvirtinimi:

"Šis suradimas atidaro plačius horizontus naujoms galimybėms"...

Šiuose bandymuose buvo naudojamos taip vadinamos bravoro ("Brewer's Yeast), mielės, kuriose esama augiai vitamino B complex.

SUMAŽINIMUI ŠIRDIES ATAKŲ PAVOJAUS

Neseniai įvykusiame "American Heart Association" tarybos suvažiavime buvo iškelta į aikštę, jog susilaikymas nuo riebių valgių, fizinis, n eperdaug nuvarginantis darbas ir atsikratymas rūpesčių padeda išvengti pavojingų širdies atakų.

Fiziškai veiklūs žmonės turi du ar tris sykius daugiau progų atsilaikyti nuo širdies atakos, negu tie, kurie atlieka itemptą, protinį darbą, kurie dažnai jaudinasi, supyksta ar nerimauja.

Prisiminta taipgi ir apie specialų riebalą — cholesterol, kurio patartina vengit su laukus senesnio amžiaus.

Jo gana apščiai yra kiaušinių trynyje įyolkę, todėl peržengę 60 metų slenksti, žmonės privalėtų pasitenkinti tik keturiais kiaušiniais per savaitę. L.

Australijos vietos gyventojų tarpe yra senas paprotys: žentas ir uošvė niekad tarpusavy nesikalba.

★

ŽMOGAUS KŪNO KAULAI

Žmogaus Kaulai sudaro apie 17 procentų viso kūno svorio.

..Skirtingų kaulų priskaitoma iki 200.

Evoliucijos atžvilgiu, senlausi yra, tai nugarkauliai, kurie yra taip sujungti, kad jie lanksto į visas puses.

SEIMININKĖM

KAIP PARUOŠTI OBUOLIAI KEPTI TEŠLOJE

Paruoškite tešlą, panaudojant:
4 trynius,
4 šaukštus miltų,
4 šaukštus cukraus ir
viską gerai sumaišant.

Nulupkite obuolius, išgręškite vidurius, supiaustykite riekutėmis arba ripkėmis, o paskiau apvyniokite jas tešla ir kepkite karštame svieste.

Atsargiai apverskite, o kuomet paruduos, patiekti į stalą apibėrus cukrumi.

KAIP PARUOŠTI MEDAUS BULKUTĖS

Paimti:
¼ puoduko sviesto arba margarino,
½ puoduko medaus,
¼ šaukštelio cinamono,
2 puodukus sijotų miltų,
3 šaukštelius kepimo miltelių,
½ šaukštelio druskos,
4 valgomus šaukštus riebalų ir
¾ puoduko pieno.

Daroma taip. Į ištuštintą sviestą supilti trečdalį puoduko medaus.

Viską gerai išmaišyti ir sudėti į sviestu išteptas formutes "muffin pans", o viršų apibarstyti cinamonu.

Persijuoti miltus, įdėti į juos kepimo miltelius, druską, riebalus ir gale pieną.

Tada gerai išmaišyti ir iškočioti pusės solio storumo tešla, kurią aptepti likusius medum ir suvyniojus į rolę — supiaustyti mažais gabalėliais.

Šiuos gi, sudėti į anksčiau paruoštas formutes "muffin pans".

Kepti prie 400 laipsnių temperatūros apie 20 min.

Seimininkėms

OBUOLIŲ MARMELADAS

Jau atėjo obuolių sezonas ir iš jų galėtumėm pasigaminti gero marmelado.

Tam tikslui pasirinkite rūgštesnių obuolių, juos nuluptkite, išgręžkite vidurį, supiaustykite riekutėmis ir aplaišinkite lemono sunka.

Paskiau paimkite molinį indą, įpilkite į jį porą šaukštų vandens, sudėkite obuolius ir uždengkite emalio (ne metalinių) dangčiu, o jei ne — tai fajanso lėkšte.

Įdėjus į karštą krosnį, pamaišykite laiks nuo laiko.

Kai obuoliai pradės leisti sunką, tai uždangą pasukite kiek į šalį, kad garai išeitų.

Kai masė bus pakankamai tiršta, reikia ištraukti iš krosnies, perkošti, pridėti cukraus ir atšaldyti.

Tai bus ką amerikiečiai vadina "apple sauce" — daug skanesnis, negu iš skardinės arba "can'o".

KUMPIS SU RŪGŠČIAIS KOPŪSTAIS

Paimkite:
½ svaro kumpio,
4 uncijas sviesto,
½ kvortos rūgščios grietinės,
2 svarus rūgščių kopūstų ir 2 obuolius.

Ištepus formos dugną sviestu, iškloti dugną kopūstais 1 colio storumo.

Apdėti gabaliukais sviestu ir nuluptais obuoliais, supiaustytais skiltelėmis, o pabaigoje sudėti kumpį supiaustytą juostelėmis.

Viską apipilti rūgščia grietine ir įstatyt vienai valandai į karštą krosnį.

KAIP PARUOŠTI SALMON ŽUVĮ

Paimti:
1 pokelį želatino,
1 puoduką pieno,
2 kiaušinio trynius,
2 šaukštelius druskos,
1 šaukštelį muštardos,
¼ šaukštelio "Tabasco" soso,
2 šaukštus sunkos citrinos sunkos ir
1 svarą lašišos (dėžut)ę.

Želatiną išleisti šaltame pienė (dvigubas puodukas) ir laikyti verdančiame vandeny kol želatinas išsileis,

ą viską sumaišyti su kiaušinių tryniais, druska ir "Tabasco" sosu.

Viską supylus į puoduką reikia virinti iki sutirštės.

Nuėmus nuo ugnies ir atšaldžius supilti salmon ir citrinos sunką.

Tuomet vsiką supilti į tam tikrą indą — formą ir įstatyti šaldytuvan.

Kaip masė užšals, reikia išimti iš formos ir tada paduoti valgyti.

KAIP PARUOŠTI KRAPŲ SOSĄ

Pamiti:
1 šaukštą sviesto,
1 šaukštą miltų,
4 šaukštus tyro buliono ir
1 šaukštą kapotų "olives".

Viską gerai išmaišius paduoti prie keptos žuvies.

Tas krapų sosas gerai tinka prie ežerių ir angliškai vadin. "Halibut".

PASALDINTA JAUTIENA

Palmti:
4 svarus jautienos (rump or chuck),
1/8 puoduko miltų,
3 šaukštus sivesto,
1 svogūną,
1 lauro lapelį (bay leaf),
3 šaukštus cukraus.

Be to, paimti:
1 šaukštelį druskos,
½ šaukštelio pipirų,
¾ puoduko acto ir
¾ puoduko karšto vandens.

Daroma taip. Pavolioti mėsą miltuose ir apkepinti karštame svieste.

Pridėti svogūną, supiaustytą ritinėliais, lauro lapelį, cukrų, pipirus, actą, karštą vandenį.

Pridengti ir šutinti ant lengvos ugnies apie 3 valandas.

Šis receptas tinka 6-iems asmenims pavalgyti.

KUMPI SN SU OBUOLIAIS

Paimti:
2 riekutes kumpio,
3 obuolius,
½ pudouko klevo cukraus maple),
1 puoduką vaisių sunkos.

Sudėti kumpio riekutes į puodą "casserolę" ir uždengti nuluptų obuolių riekutėmis vieno colio storumo.

Į kiekvieno obuolio ratuką (dėdi keletą razinkų ir apibarstyti klevo cukrumi.

Ant viršaus uždėti kitą kumpio riekę ir apipilti pineapple sunka.

Kepti vidutiniai karštoje krosnyje (350 laipsnių) apie 30 min.

PAMIDORINĖ SRIUBA

Paimti:
1 šaukštą sviesto,
1 šaukštą miltų,
3 puodukus pieno,
2 šaukštus cukraus,
½ šaukšto druskos,
2 puodukus virtų pamiorų,
1 riekutę svoūno,
pipirų ir
kapotų krapų,
dėl skonio.

Paruošti sosą iš grietinės ir sviesto, miltų, pieno, druskos ir pipirų.

Pamidorus pavirinti keletą minučių su cukrum.

Juos perkošti per rėtį ir sumaišyti su sosu.

Ant viršaus pabarstyti su krapais, kas priduos daugiau skonio.

Sriubą valgyti karštą.

BLYNAI IŠ GRIKIŲ MILTŲ

Kartais yra gerai išsikepti pusryčiam ir grikių blynelių. Tam tikslui paimkime:
1 puoduką grikinių miltų (buckwheat flour),
½ puoduko kvietinių miltų,
3 šaukštukus kepimo miltelių (baking powder),
2 šaukštuku molasų (molasses),
2 šaukštus tirpinto sviesto,
2 puoduku pieno.

Persijoti kartu grikinius, kvietinius miltus ir "baking powder",.

Pridėti molasus bei ištirpintą sviestą.

Gerai išplakti ir paskiau su šaukštu pilti tešlą ant keptuvo (grindde pan).

Pageltonavus apačiai — apversti.

Iš tiek tešlos galima pasigaminti 15 plynelių.

Illinois valstija dirbamos žemės turi daugiau, negu visa Japonija.

FRANK'S T V. & RADIO, Inc.
Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.
3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI
atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y.M.C.A., 6235 S. Homan Ave., prie 63rd St., nuo 10—12 val. ryto.
Kviečiame visus, norinčius susipažinti su Dievo tiesos žodžiu, ir per jį surast išganymo kelią.
Įėjimas nemokamas, kolėktų nėra.
Švento Rašto Tyrinėtojai

SOCIALINIS DRAUDIMAS - MEDICARE

REDEGUOJA TEIS. PRANAS ŠULAS

4436 So. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois, 60629

PENSIJAS IR SENATAS NUTARĖ PAKELTI

Kaip jau rašėme, kad Atstovų Rūmų Sumanymų — Means komitetas priėmė planą padidinti Socialinio draudimo pensijas sekančiais metais išmokant 7 proc. su balandžio siunčiamu čekiu ir 4 procentus su liepos mėnesio čekiu.

Dabar gavome žinių, kad ir Senato Finansų komitetas nutarė Soc. draudimo pensijas pakelti 11 proc. 29 milijonams amerikiečių.

Senato komteto bilius numato pensijas padidinti 7 procentais nuo priėmimo dienos ir papildomus 4 proc. — nuo sekančių metų birželio mėn.

Atstovų Rūmų bilius pensijų padidinimą numato 7 proc. nuo 1974 m. kovo mėn., o 4 proc. — irgi nuo 1974 m. birželio mėn. Netrukus nuomonių skirtumai tarp Senato ir Atstovų Rūmų bilaus specialiame komitetas bus apsvarstyti. pr. š.

AUKŠTAS PRAGYVENIMO LYGIS ŠIAME KRAŠTE

Lloyd Shearer, "Parade's Special" skiltyje Sun-Times Chicagos dienraštyje tarp kitko patiekia duomenis kaip šiame krašte yra padidjo pragyvenimas.

Nuo 1968 m. rugpiūčio m. iki 1973 m. rugpiūčio mėn., maisto kainos padidėjo 37.5 proc., įvairių prekių kainos padidėjo 17 proc., transportacija 19.4 proc., butai — 27.3 proc. Toks padidėjimas pasireiškė Los Angeles apygardoje.

Kitose apygardose yra panašus kainų padidėjimas. p. f.

Klausimas ir Atsakymas

KL. Ar tikrai pasibaigė terminas gauti iki $130 pavieniems asmenims, kurių pajamos mažos? P. L.

ATS. Sužinojome, kad pašalpoms gauti neturėliams iš Illinois valstijos iždo terminams prašymams - formoms užpildyti terminas pratęstas iki gruodžio 17 d., nes paaiškėjo, kad daugelis, turinčių teisę nustatytų formų neužpildė.

Kam reikėtų pagalbos galite kreiptis į Social Club of Chicago valdybos narius: A. Čepulį, LA 3-1387 (po 6 v.v.) mokesčių reikalais kreiptis į Al. Aglinską, "Margutis", testamentų reikalais kreiptis į Pr. Šulą, 4436 S. Washenew av., Chicago, Ill. (rytais — tel. CL 4-7965).

Neseniai išleidus naujas taisykles — Suplemental securi-income. — Federalinė vyriausybė nuo 1974 m. pradės mokėti pašalpas tiems žmonėms, kurie reikalingi finansinės paramos, esantieji 65 ar vyresnio amžiaus, akli arba nedarbingi. Toki asmenys gali užpildyti specialias formas Socialinio Draudimo įstaigose. pr. š.

*

KL. Kaip aš galėčiau gauti vaikų daboti darbą? Kur tuo reikalu reikia kreiptis. M.

ATS. Pirmiausia paskambinkite tel. 793-4640, į Illinois valstijos Employment Service, 607 S. Dearborn St. Paprašykit Domestic Help section. Galite pasiskelbti gyvenamos vietos rūbų valymo (Cleaning office), kad ieškote darbo k. a. baby sitter, office cleaner ir pan.

REPATRIANTŲ ŽINIAI

Pagal naują Vak. Vokietijos repatriantams atlyginti įstatymą vok. kilmės ar mišrių šeimų nariai bei jų teisėtieji įpėdiniai turi teisę reikalauti kompensaciją už turtą, likusį Lietuvoje ir kituose kraštuose. Smulkesnių informacijų klubo nariams (metinis narko mokestis $1) teikia Socialinio klubas 3548 S. Emerald, Chicago, Ill. 60607, tel. LA 3-1387 (po 6 v. v.)

Klubo valdyba

PENSIJOS IŠ VOKIETIJOS

Vak. Vokietijos daug milijonų narių turinti Pensininkų sąjunga, su kurią Soc. klubo valdyba turi artimą kontaktą, pranešė, kad pastaraisiais metais įvyko daug pen. įstatyme pakeitimų naudingų ir lietuviams, turintiems teisę į pensiją ir kompensacija iš Vak. Vokietijos įstaigų.

Norį gauti detalių žinių, prašomi paskambinti A. Čepulių LA 3-1387. Kl. v-ba

Mes Atsakome

KL. Kur aš galėčiau gauti informacijų apie "Security deposit", kurio mano apartmento savininkas iš manęs reikalauja? C.

ATS. Daugiau informacijų liečiančių "Security deposit" galte gauti gyvenamos vietos valstijos Landlord-tennan komisijoj, arba galite raštu rašyti — the National Tenants Organization, 425 13th St., N. W. Washington, D. C. 20004.

* * *

KL. Esu 67 m. amžiaus, gaunu pensiją iš Railroad Retirement Board, nekur nedirbu, kitokių pajamų neturiu. Šiais metais iš Australijos gavau dalį brolio palikimo — 2.667 dol. Ar reikės man pildyti pajamų mokesčių pareiškimą, ar ktaip kitaip reikia atsiskaityti? O gal nuo tokių palikimų visai nerikalaujama atsiskaityti? J. K.

ATS. Jei palikimą gavote, reiktų skaityti kaip pajamas, tai ir pajamų mokestį už tai reiktų mokėti. Lengviausias būdas — užpildykite pajamų mokesčių blanką. Jei tuo reikalu reiktų jums pagalbos, kreipkitės į Soc. klubo vicep. A. Aglinską, "Margutin".

Bridgeporte

Ne visi gauna pašalpas

Pasinaudodamas paskelbtu Illinois valstijoj įstatymu, — Senior Citizens and disabled Persons Claim for Grant property tax relief, mūsų tautietis P. P. užpildė specialią formą. Neseniai gavo iš tos įstaigos tokį pranešimą:

1) iš viso pajamų $2,915.05, 2) property tax and or 25% of rent — $150, 3) maximum grant allowable: ($500 less $5 for each $100 of line) — $355, 4) grant computation: a) 6% if $3,000 — $174, b) 7% of line 1 over $3,000, if any — $0.00, c(total lines 4a & 4b — $174.90; d) lline 2 (150.00) less line 4c ($174) — $0.00. Išvadoj parašyta, kad tas tautietis neturis teisės gauti pašalpos. Taigi su didesnėms pajamomis pensininkai pašalpų negauna. —pr. f.

Prieš kiek laiko sovietai uždraudė arabams pristatyti alyvą Vakarų kraštams.

IŠDYKOM, PAKVAIŠOM...

Berybių erdvių neapčiuopiamuos plotuos,
Mes skrendam, skrendame
žemės lopšy
Į to'ius užburtus, nežinomus tyliai.
Švelniai glamonėjami saulės mamos.

Lopšy užauginti maistu elektronų,
Išdykom, pakvaišom, nevaldom aistrų;
Nejaučiam, kad ateitį savo vaikų.
Įstumsim vergijon kvailysčių, mamos.

Suradom Dievą, moralę ir gėrį
Ir tapome savo tuštybių tarnais,
O pirštais grubiais, nešvariais, kruvinais,
Sijojam tik naudą per savąjį rėtį.

Problemų skraiste lopšyje uždengti,
Mes matom tik kontūrus jojo žavius.
O koks už tos skaisčios žvaigždėtas dangus,
Sakyt nepajėgs jokio žyniaus marti.

Kūrėjas pasaulio — sunki mums problema.
Ją smegenys genijų ilgai svarstys.
Hipotezės, dogmos, tikėjimas įrodys,
Ir ji pasiliks visuomet fenomenas.

Žuvėdra

•

PIEVŲ UPĖ

Aukštą krantą verčia,
Tvinsta pievom ir miškais.
Iš pavasario — į jūrą!
Bėgi ir srove taškais.

Nuskubėsi, pievų upe,
Ir negrįši atgalios.
O krantuos žydės žibutės,
O liekni beržai vilios.

Pasilgai pievų krašto,
Kaimo vakaro tylaus,
Kuo mergaitė švelnų veidą,
Kuo darbais rankas nuplaus?

Nenuplauki, pievų upe,
Neskubėki į marias —
Rinki, pievon nesugrįžus,
Marias ašaras sūrias.

Kazys Zupka

PASAKA —

Vienas nuošaliai gyvenantis ūkininkas dar kovo mėnesi parsigabeno iš kaimyno rožių kelmą ir pasodina jį savo darželyje.

Mažytė Onutė dar niekad nebuvo rožių kelmo mačiusi ir sako:

"Ką tu ten darai, tetuk? Kam viuryje darželio sodini toki sausą spygliuota kelmą? Nekoks bus augalas iš tų dvglių., jie tik pagadins darželį".

"Palauk, dukrele, turėk kantrybės!" — tarė tėvas. — "Šis dvgliuotas kelmas išaugins tokias puikias gėles, kuriomis ir tu pasidžiaugsi".

Onutė nenorėjo tuo tikėti tik pakraipė neištikimai garbinuotą savo galvelę.

Bet laikui bėgant, kai tulpės ir narcizai jau peržydėjo, išsiskėtė pagaliau ir rožių žiedai; visas kelmas pasipuošė dabar daugvbe rožių, kurių puikus raudonumas ir malonus kvapas nustebino Onelę.

"Tai kaip gražu!" džiaugėsi Onelė, "jos dailesnės už visas kitas gėles!"

*

Jeigu buvęs prez. Trumanas būtų buvęs respublikonas, tai demokratai senatoriai būtų jį nulinčiavę už tai, kad jis prašalino gen. McArthurą iš Vyriausiojo vado pareigų Korėjoje.

IŠ KANADOS

Finansų ministeris J. Turner paskelbė pajamų mokesčių sumažinimą 6.6 proc. 1974 m. dėl infliacijos ir įvykusio pragyvenimo pabrangimo.

Mokesčių sumažinimas bus atsiektas neapmokestinamos sumos padidinimu.

Pagrindinė nuo mokesčių atleidžiama $1.600 suma padidinama iki $1.706.

Panašūs atskaitymai įvedami dirbantiems vyrams už žmonos ir vaikų išlaikymą.

Jų taipgi susilauks seneliai ir praradusieji dalį sveikatos.

Šį planą federalinio parlamento rinkimų vajuje pernai pasiūlęs konservatorių vadas R. Stanfieldas.

Neapmokestinamos sumos padidinimas nuo pajamų mokesčių visiškai atleis apie 175,000 mažiausiai uždirbančius kanadiečių.

Kanadoje, Ottawos Parlamento valgykloje 33.3 procentais padidėjo kainos. Ligi šiol už pietus iš 4 patiekalų reikėdavo mokėti $3.50, o dabar rei-

Nelegalių imigrantų Toronte registracija buvo pratęsta. Iš viso Kanaoje užsiregistravo ir legalių imgirantų teises gavo apie 47,000 osmenų, tačiau spėjama, kad apie 200.000, vertė registruotis, nes bijo, kad jiems teks atsiskaityti su Ottawa už nesumokėtus pajamu mokesčius.

Kai kuriems kriminalistams registracija ir imigranto teisių gavimas buvo kaip iš dangaus siustas. Pvz., nurodomas vienas amerikietis, teismo baustas už prostitučių parūpinimą. Kai jis buvo deportuojamas į JAV, pabėgo nuo jį lydėjusio imigracijos pareigūno ir slapstėsi Kanadoje 2-ius metus, o dabar užsiregistravo Montrealy ir gavo pilnas imigranto teises.

Toronto policija nuogąstauja, kad Kanada yra virtusi įvairių kriminalistų Meka dėl peršvelnių imigracijos paragrafų ir kad po kelerių metų dėl to ims kentėti Toronto miestas. Ž.

Prisiminus

PAMIRŠTAS GRAŽUS LIETUVIŠKAS PAPROTYS

Seniau Lietuvos kaimuose dažnai praskambėdavo žodis "pasikiemenėti", kas reiškė aplankyti savo kaimynus.

Iš tikrųjų kaimiečiai mėgdavo apsilankyti vienas pas kitą ir pasisvečiuoti.

Gaila, kad toks gražus paprotys yra išnykęs mūsų tarpe šiandien.

Dabar net nepažįstam ir artimiausio savo kaimyno.

Verta Žinoti, Jog . . .

Oras pradeda laipsniškai atšalti, matyt arabai atsisakė pristatyti alyvos ir gazolino krosnims.

Vykdo įsakymą iš Maskvos.

★

UŽUOJAUTA

Nursing Home, senelių prie glaudoje Detroite, Mich., š.m. lapkričio 2 d. mirė senosios kartos susipratęs tautietis Augustas Rinkūnas, gimęs 1889 m. II. 4. Šiaulių apskr.

JAV atvyko prieš I pas. karą. Dirbo Foro auto fabrike, neseniai buvo išėjęs pensijon. Prieš metus buvo ištiktas paralyžiaus. Jo namely šeimininkavo plėšikai, nes žmona mirė prieš poro metų.

A. Rinkūnas priklausė 352-rai kuopai. Gražiai sugyveno su vadinamais "dipukais". L.

Dievo Karalystės Žinios

ŽMOGAUS AMŽINAS LIKIMAS

Tęsinys 3.

Toliaus Saliamonas Mokytojas sako taip: Koks darbas pakliuvo į savo rankas, kol gyvas esi, nudirpk išmintingai, nes kur tu nuesi į kapus, į grabą į mirties stovį, ten nėra jokio darbo, nei mokslo, nei proto, nei išminties, nei žinojimo, reiškia esi negyvas, numiręs.

Žmogus taipgi miršta, kaip ir žemesni sutvėrimai, ir visi eina į kapus, ir į žemės elementus vėl pavirsta. Būtų klausimas, ar numirusieji ne beturi jokios Vilties apie amžinąjį gyvenimą?

Argi Dievas užmiršo visai savo rankų darbą? Nu ne Mieli neužmiršo. Yra puiki Viltis išsigelbėjimo iš nuodėmės ir Mirties kiekvienam žmogui.

Dievas neužmiršo, atsiminęs, mirštančio, žūstančio žmogaus, parodydamas savo begalinę meilę, parūpindamas jam išgelbėtoji nuo Adomiškos Mirties.

Mes randam parašyta, (Jono, Ev. 3:16). Jėzus sako: Dievas taip Numylėjo visą žmoniją, kad siuntė savo Sūnų iš dangaus ant žemės, kad numirtų, ir visi in jį Tikintieji nepražutų, bet amžiną gyvenimą apturėtų.

Dievas vėl kalba per Pranašą (Ozeją, 13:14) sakydamas: Aš išgelbėsiu juos iš Kapu galybės, iš Grabo. Aš išvalnisiu juos iš Mirties.

Būtu klausimas, kodėl žmogus tur Mirti? Į ši klausimą mums atsako Dievo žodis. Kada Adomas buvo sutvertas, Dievas davė jam toki isakyma, mes skaitom (1-Možes, 2:17).

'Tu gali valgyti vaisius nuo visų Medžių sode esančių. Bet nuo medžio išpažinimo gero ir blogo tu neturi valgyti, ir nepakrutinti jį. Nes kurią dieną tu nuo jo valgysi, Mirti Numirsi.

Kadangi visi žmonės yra apsigimę Adomiškoj nuodėmėj, todėl vis tur mirti. Skaitykit (Romėčiams, 5:12). Apaštalo Povilo laiške (Romiečiams, 6:23) aiškiai yra paakyta. Alga už nuodėmes, už Nepaklusnumą yra Mirtis. Vo už paklusnuma amžinas gyvenima Jėzuje Kristyje.

Kas įdomaujates apie Tiesą, mes orisiusim veltui knygelių.

Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

KAM TIE PUOŠNUMAI SKIRIAMI

Sakoma, kad yra šimtai priežasčių dėlko moterys nori gražiai rėdytis ir puikiai atrodyti.

Tenka pasakyti, kad tos visos priežastys yra vyras: — kad jam patiktų ir jį moteris gautų . . .

NUO PACIFIKO

Algimatnas ir Stasys Lisieckai, gyv. Maywood, Calif., va sarojo Europoje, lankydami ir vaitų valstybių žyžmesniąsias vietas.

Kotryna Vosylienė, sulaukusi 96 m. amžiaus neseniai mirė, palikdama dukterį Eleną Rabb ir sūnų Joną.

Pulk. Ignas Šešplaukis neseniai atsiskyrė su šiuo pasauliu ir buvo palaidotas Kalvarijos kapuose. Atsisveikinimo žodžius tarė gen. St. Raštikis, A. Audronis ir teisininkas St. Paltus. v. š.

SANDARA

MALE HELP

M.A.I.N.T.E.NANCE M E C H A N I C

Will Consider Engine Lather Operator
Company benefits. Good opportunity for men who qualifies. Write or Call
513-821-0700

THE STEARNS & FOSTER COMPANY
-- Wyoming & Williams St. Lockland, Ohio

TOOL AND DIE MAKERS
MACHINISTS

Must be able to plan, lay-out, and build tools, dies and fixtures from finished drawings, rough sketches, and-or verbal instructions. Sub diary of large corporation with excellent benefits and wages. Air conditioned plant with overtime available. Apply, write or phone:

G O U L D I N C.
500 Goultd Dr., Cookeville, Tenn. 38501
615 — 858-2111

Help Yourself by helping Us. Out of the daily grind & into a full or part time business which allows you to schedule your own work hours & use more of your potential to increase your income & peace of mind. 239-7835.

LIETUVIŲ VEIKLA LONG BEACH, CALIF

Long Beach lietuvių maža kolonija, bet ir ji neatsilieka nuo didesnių lietuvių kolonijų, lietuviškame veikime.

Spalio 20 d. vietos apyl. L. Fondo vajaus komitetas gražioje salėje suruošė metin. parengimą — balių LF naudai. Parengimas —pavykęs. Jame dalyvavo be vietos lietuvių iš Los Angeles, Santa Monicos ir kitų apylinkių tautiečiai.

Vajaus komiteto pirm. St. Jasutis atidaręs parengimą, taręs žodį LF rekalu, pakvietė poetą Bernardą Brazdžionį, LF tarybos narį, tarti žodį. Poetas Brazdžionis pasakė gražią kalbą apie LF ir jo reikalus.

Po to Los Angeles dramos sambūris "Išlaisvintos Moterys" grupė, vadovaujamos D. Mackalienės labai gražiai išpildė lietuviškų dainų koncertą.

Po vakarienės buvo turtinga loterija ir šokiai, grojant geram orkestrui. Visos publikos buvo linksma nuotaika, smagiai pasišokta ir bendrai visi padainavo lietuviškų dainų.

Iš parengimo LF gauta gryno pelno $225. Be to, š. m. į LF įstojo su $100 Birutė ir Algis Prasauskai, Juozas Majošaitis, Anelė Bundžienė, Birutė ir Vladas Tamuliai, Jonas Kizlaitis, X vienas su pradiniu įnašų $25 (nenori skelbti savo pavardės) ir Stella ir Alfonsas Kontviai savo įnašu $100 padidino iki $200.

LF nauji nariai ir padidinę savo įnašą $100 dalyvavo nemokamai. Š. m. vajus ir parengimas LF davė $750.

Užbaigimui skirtos kvotos ($5,000) liko $750. Yra viltis, kitais metais kvotą bus užbaigta. D. M.

Red. prierašas. Ačiū kores. D.M. už žinutę, bet kartu norime priminti, kad rašytumėt mašinėle, o blogiausiu atvejų įskaitomai rašalu, bet jokiu būdu ne lengvai nusitrinamu paišeliu; gi savo laišką redakcijai galitee rašyti ir paišeliu Kol Jūsų rankraštis patenka į rinkyklą, paišelis nusitrina ir linotipininkas turi dideli vargą "ieroglifus" išaiškinti. p. f.

Danguolė Razutytė atostogas praleido Vancouvery, Kanadojee, lankydama savo brolį Aloyzą.

★

Mintis yra sėkla veikimui.

Real Estate

WEST ROGERS PARK. 2 apts. 6 year old brick. 3 bdrms., 1½ baths, liv. rm., din. rm., wd. cab. kitn., cptng., drapes, cent. air cond. 2½ car. Mid. $60's. 831-9206

Montana-Flathead Valley, 50 Wooded acres at foot of Rockies. New 3 bdrm. all alec. home, lake access. Prised to sell by owner. J. Klopp. Rt. 1. Bogfork, Mont. 59911. 406—837-4525

Open Sunday 12-5, 5401 So. Chrisiana Ave. By owner lovely 6 rm. brick 3 zdrms, 2 car gar. Hubbard or new curie Hig School. St. Gall's, gas ht. $23,900. 776-1938.

Oakbrook, Owner tranf., red. $6,000. 3 bdrm. cptd ranch, huge liv. & rec. rms, stone frpl., formal din. rm., split cundeck, choice loc. on wooded acre, $63,500. 323-4738.

Household Help

HOUSEKEEPER
★
Liv in Des Plaines. Mature person. Phone 827-4496 or 297-7663 Evenings and Weekends.

Male Help

ELECTRICAL WELDERS—Stainless and mild stel fabrication and mechanical. Top pay. Xcel benefits. 678-1500. Aaron Equipment. 9301 Bernice, Schiller Park.

Help Wanted

DRAFTSMAN-MECHANIC
—GOO FUTURE —
Call Mr. Ray
HANDY
BUTON MACHINE CO.
2255 S. Rockwell 254-3000

Help wanted
Male & Female Help

COUNTER HELP. Drive in restaurant. Full - part time. Eves. Oper 25 only. Vic. Fullerton & Ashland. Call Tom from 9—11 a.m. or 1—4:30 p. m.

Real Estate

Park Ridge—900 Vine. Cape Cod, part brk. 3 bdrms, 2½ bas. Frplc. in liv. rm., din. rm., lge, kit., pnld. bsmt., gar., extras. Cor. not. Low $60's. Owner financing. 825-6875

FACTORY LABOR & PORTER
Good opportunity. Call Division Lead Co., 7742 W. 61st Pl. Summit, Ill.
RE 5-8600

Dana Kaškelienė, lietuvių radijo programos pranešėja, neseniai lankėsi Europoje ir buvo aplankyti giminių Lietuvoje. Taip pat Adelė Balsienė ir jos mamytė aplankė savo gimines Lietuvoje.

Kas Naujo Chicagoje

Ir mūsų lietuviškose apylinkėse

PRANEŠIMAS

PAMINĖS ATKURIMĄ LIETUVOS KARIUOMENĖS

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 55 metų sukaktis bus minima Rudžių radijo programoje š. m. lapkričio 24 d. 8 v. vakaro.

Minėjimą rengia Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių sąjunga Vytauto Didžiojo Chicagos skyriaus valdyba.

A. Juodka
skyriaus v-bos narys

LIETUVIŲ TELEVIZIJOS BANKETAS

Suruošia ir Lietuvių Televiziją gerus banketus su puikia programa. Šiemet jų banketas įvyksta šeštadienį, lapkričio 24 d. Jaunimo centre. Be maisto bus ir programa: solistė Kočėnienė, baletas ir mergaičių duetas.

Jie ir turės loteriją laimėjimams. Bus ir šokiai.

Dalyvaukime ir parenkime vienintelę laisvajame pasaulyje lietuvių televiziją. Sėkmės!

VIEŠNIA NUO PACIFIKO LANKĖSI CHICAGOJE

P-nia Alena Devenienė, žmona dr. Mykolo Devenio, gyvenanti Santa Monica, Calif., buvo atvykusi į Chicagą ir dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime.

Ta proga ji su savo dukra p-nia Dalia Bobelis aplankė ir Sandarą, įteikdama stambesnę auka laikraščio palaikymui.

MALONŪS SVEČIAI APLANKĖ SANDARĄ

Po A. L. Tarybos metinio suvažiavimo, kuris įvyko Chicagoje, į Sandarą apsilankė S.L.A. Pildomosios Tarybos nariai — prezidentas Povilas P. Dargis, vicepirm. A. Chaplikas, ižd. Euphrosine Mikužiūtė ir Sandaros veikėjas Bostone Antanas Andriulionis.

PORTLAND, OREGON
Mirė J. Muraška

Staigi mirtis ištiko Jurgį Muraška, neilgą laiką išgyvenęs Portland, Oregon.

Jis atvyko iš tremties stovyklų Vokietijoje.

Jis gimė Šakių apskrityje, ir buvo giminaitis Lietuvos atstovo Washingtone, D.C. p. Juozo Kajecko.

MARGUČIO BANKETAS PUIKIAI PASISEKĖ

Pereitą šeštadienį, lapkr. 17 d. Jaunimo centre rengtas banketas, praėjo sėkmingai. Publikos buvo apipilnė salė, nors tą dieną buvo šeši rengti banketai. Bet Margutis susilaukė daugiausia pritarimo.

Gražiai programą išpildė: solistė El. Blandytė, pianistė iš Kanados M. Vaičiūlėnaitė ir iš Washingtono Laima Simanavičiūtė, karati čempionė, Kazakstano tremtinė. Ji buvo atvykusi su motina.

Maistas buvo geras, nustatytas pilnais stalais.. Buvo ir svečių iš tolimiausių vietų. Buvo ir inž. Valdas Adamkus su žmona. Vėlai ėjo šokiai.

Bendrai, banketas buvo geras ir retas, ka gali parodyti tik Margutis. Sėkmės!

PETRAS IR SALOMĖJA SMAIŽIAI PERSIKĖLĖ GYVENTI Į ARKANSĄ

Mūsų bičiuliai Petras ir Salomeja Smaižiai su dukrom— Rasa ir Vida, 24 metus gyvenę Bridgeporte, 3310 S. Lowe Ave., pardavę savo namą (kurį praeitą vasarą perkūnas buvo kiek apdaužęs, jį atremontavę), persikėlė į 204 Hilltop, Hot Springs, Ark. Jiedu jau ten įsigijo bakužėlę. Petras Smaižys 23 metus dirbo Joslyn kompanijoje, 3700 S. Morgan St. Dukrelės lankė Šv. Jurgio par. mokyklą ir kartu mokėsi lituanistinėje klasėje, kur pasižymėjo savo gabumais, aktyviai dalyvaudamos vaidinimuose, tautiniuose šokiuose bei chore. Jų mamytė S. Smaižienė eilę metų buvo tėvų komiteto sekretorė, o tėvelis visada padėdavo lit. mokyklos parengimus ruošiant.

Linkime p-nams Smaižiams gerai įsikurti naujoje vietovėje ir palaikyti ryšį su pasilikusiais chikagiečiais.

Magdalena Šulaitienė

Marta Kuper, 6718 S. Claremont Ave., savo gimtadienį celebruos lapkr. 24 d.

P-nia Mary Kwainauskas, Peotone, Ill., sumokėdama Sandaros prenumeratą pridėjo dar ir auką.

TRUMPOS ŽINIOS

Charles Janulis kandidatuoja į Chicagos miesto seniūną alermaną iš 13 vard. specialiuose rinkimuose antradienį lapkričio 27 d.

Ši seniūnija apima didelę dal. Marquette Parko apylinkės.

★

Rūta Bobelis — ALTo pirmininko dr. Kazio Bobelio duktė yra kandidatė į Senato pažus, kaip pranešė senatoriaus Charles Percy įstaiga.

★

Sandaros nuolatinis bendradarbis Adolfas Pupelis iš Cicero, Ill., neseniai išvyko į Floridą žiemai praleisti. Prisiųstame laiške tarp kitko rašo: "Aš iki šiol vis nerimau, važinėjau, dabar jau pradedu aprimti — nusėsti daugiau vietoje. Gal daugiau parašysiu. Siunčiu iš Floridos šilto oro. Oras čia tikrai puikus. Linkėjimai M. Vaidylai" A.P.

Lietuvių kalėdinei programai Mokslo ir Pramonės muzitjuje šimet paskirtas šeštadienis, gruodžio 8 d. 7:30 val. vakare. Programą atliks Jaunieji Vyčiai. Muziejaus lietuviška eglutė papuoš "Eglyno Snieguolės".

★

Viktoras Rutkauskas, gyvenąs Clevelande, Ohio, neseniai lankėsi Chicagoje. Buvo apsistojęs pas savo švogerį P. Mičiulį, Calumet City, Ind. V. Rutkauskas aplankė senus kolegas Šūduvos korporantus Vytautą Žilinską, su žmona, gyv. Roselande, Magdaleną ir Praną Šulus, Brighton Parke kartu su P. Mičiuliu. Kelės dienas pasisvečiavęs V. Rutkauskas savo automobiliu išvyko Clevelanan, kur jo laukė kiek negaluojanti žmona dr. Sabina Rutkauskienė.

Suteikė Auką „Sandaros" Fondui

Pastaromis dienomis Sandaros laikraščio fondui įteikė savo auką sekantieji geri mūsų tautiečiai ir tautietės:

Alena Devenienė,
Santa Monica, Calif. $25.00
Alex Chaplikas,
So. Boston, Mass. — 10.00
John Schultz, Chgo — 10.00
Antanas Andriulionis,
So. Boston, Mass. — 5.00
Valerija Matelis, Chgo 5.00

Po $3.00:
Petras Smaižys, Hot Springs, Ark.
John Alijošius, Chgo
Stella Conrad, Chgo

Po $2.00:
Helen Bartkus, Chgo.

Kazimieras Oksas pasirodė prieš Cook Country Respublikonų partijos kandidatų perrinkimo komisiją kaipo galimas kandidatas . Cook County Assesoriaus poziciją respublikonų saraše.

Kviečiame visus tautiečius paremti jo kandidatūrą ir prašyti respublikonų kommitmenų paramos. pr. š.

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ KUOPOS

lapkričio 11 d. susirinkime p-kas V. Išganaitis, sekr. J. Petrauskas. Garbės teismo narys tels. A. Budreckas savo paskaitoje: Lietuvos šaulių sąjunga tremty, visus sudomino, padarė visiems didelį įspūdį. Jam buvo padėkota ir paplota.

Edvardas Šumanas padarė pranešimą apie pirminius rinkimus, kurie įvyks 1974 m. kovo 19 d. Jis kandidatuoja į federalinius kongresmananus Marquette Parko distrikte.

Kuopos pirmininkas, Edvardo Šumano kandidatūrą, siūlė remti. Susirinkimas tam gyvai pritarė.

V. D. kuopoje yra organizuojama oro šaulių grandis.

Š. m. gruodžio 31 d. Vyčių salėje šauliai rengia Naujų Metų sutikimą. Kuopa išleido visą seriją Kalėdinių atviručių. Šauliai gali jų įsigyti kuopos valdyboje. Meno kuopelės vadovas J. Petrauskas pranešė, kad 1974 m. vasaro 15 d. Jaunimo centre yra rengiamas šaulių vakaras.

Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Po susirinkimo vyko vaišės, kurias paruošė šaulių moterų vadovė S. Cecevičienė su šaulėmis.

—J. Kaunas

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS,

vadovaujant Leonui Vasiliauvui, įvyko spalio 26 d. Hollywood salėje. Nutarimų raštininkė Eugenija Strungys perskaitė nutarimus iš pereito susirinkimo. Priimtas draugijon naujas narys Stenly Kazlas.

Toliau buvo skaitoma gauti laiškai, iš Balfo ir iš Chicagos aukštesniosios lituanistikos mokyklos; prašo prisidėti aukomis.

Suvalkiečiu draugija niekuomet neatsisako padėti vargan patekusems seneliams ir lilgoniams ir šį kartą paskyrė Balfui $25.

Taipgi lituanistinei mokyklai paskyrė $21, į "Naujienų" banketa paėmė dešim bilietų. Sekantis narių susirinkimas įvyks lapkričio 23 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St., 8 v. v. Eugenija Strungys

UPYTĖS KLUBO

★

lapkričio 2 d. susirinkime dalyvavo gausus narių skaičius. Pirm. Anna Condux pranešė, kad mirė Petronėla Šlužas. Vienos minutės tyla ji buvo pagerbta.

Kluban prisirašė naujas narys J. Nagreskis.

Antoinette Kalys perskaitė pareito susirinkimo protokolą ir valybos narių pranešimai buvo priimti.

Klubo Havaiin šokių vakaras lapkr. 10 d. Hollywood salž buvo labai sėkmingas, turėjo daug svečių. Visi gražiai pasišoko prie J. Joniko orkestro ir visa publika buvo linksmoj nuotaikoj. Moterys buvo gražiai pasirengusios kviet kotom sknelėm. Vyrai ir moterys turėio po Hawaila vainika užsidėje visoklom spalvom. Tikrai išrodė, kad visi šokiam Hawaii saloje. Buvo daug gražių dovanėlių laimingiems.

Ateinantis priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 7 d. Mollywood salėje 7:30 v. v. Nariai ir narės malonėkit gausiai dalyvauti, nes bus renkama 1974 metų valdyba.

Po susirnikimo buvo vaišės ir vakaras linksmai užsibaigė. A. K.

GERBTINI DR. GIEDRĖ IR DR. RIMVYDAS SIDRIAI

Lapkričio 3 d. atšventė dr. Giedrė ir dr. Rimvydas lapkričio 3 d. atšventė 25 metų šeimyninio gyvenimo sukaktuves. Tas minėjimas įvyko Sheriton viešbuty, vakare, ten susirinko virš šimtinės jų bičiulių iš Chicagos ir jos apylinkių. Almus Šalčius su žmona, dr. Giedrės brolis, atvyko iš Brooklyno, N. Y.

Pažymėtina, kad visi vaikai tarpusavyje kalba tik lietuviškai, nors gyvenamoji aplinkoje daugiausia vaikai kalba tik angliškai.

Praeito ketvirtadienio Draugo laidoj kun. V. Gutauskas, str. "Išskirtinas jubiliejus",— tarp kitko pažymėjo: "Kalbasi tik dėlto lietuviškai, kad mamytė yra įtikinusi, jog lietuviui su Dievu maldoje ir tarp savęs kita kalba kalbėti yra savęs pažeminimas ir svei kos lietuviškos ambicijos praradimas... Dr. G. Sidrienė pasakė: "Rūpestis šeima, bet kokia forma, visad buvo ir yra bendras rūpestis.. Reikia rasti laiko ne tik kas šeštadienį juos į lituanistinę mokyklą nuvežti. Reikia rasti laiko ir namie su jais ir skaityti ir atpasakojimus išklausyti. Kai per ilgą lavinimąsi gimtoji kalba pasidaro lengva, sunkenybės sumažėja Šiek tik padeda šeimoje įgyvendinti papročiai. Vyresnieji vaikai padeda rasti lietuviškam žodžiui pakaitalą, jei kalbant angliškas įsimaišo. Kitas paprotys, įsigyvenęs mūsų šeimoje, rišasi su blaivybe. Kiekvieno vaiko 21 amžiaus metų sukaktuvės yra iškilmingai atšvenčiamos. Per šią šventę sukaktuvininkas randa ant stalo tėvo padėtą $500 dovaną, jei ragaudamas alkoholinių gėrimų iki to laiko yra ištvėręs ne mų. Manoma, kad tai apsaugoja jauną žmogų nuo per anksti užuolančių silpnybių.".

Sveikiname dr. Giedrę ir dr. Rimvydą Sidrius lietuviškoje dvasioje išauginusius devynių vaikų šeimą ir linkime visiems geriausios sėkmės; vaikams baigti aukštuosius mokslus, studijuojant lituanistiką.

Magd. Š-nė

Chicagos Našlių Susirinkimas

Chicagos našlių, našlukių ir pavienių draugiškas klubas kviečia visus į linksmą parengimą 1973 m. lapkričio 24 d., 7 v. v. Hollywood svetainėje 2417 W. 43 gat.

Visi gausiai kviečiami į parengimą atsilankyti. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais. Šalto bei šilti užkandžiai. Turtinga loterija. Šokiams gros Jurgio Joniko orkestras.

Valdyba ir komisija kviečia visus skaitlingai atsilankyti.

Nutarimų raštininkė
Victorija Cinka

BRANGS LEIDIMAI NAMAMS STATYTI

Naujajame 1974 m. Chicagos biudžete norima pabranginti leidimus namams statyti, kad miestui susidarytų 1,2 mil. dolerių naujų pajamų.

MOVING MOVING
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
Ilgų metų patyrimas - Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai. Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
ALBINAS NAUJOKAIS
22 WEST 69th STREET, CHICAGO ILL. 60626
Telefonas: WAlbrook 5-9209

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CONTINENTAL RESTAURANT
IR
DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI
Paruošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.
JONAS IR GENOVAITĖ MALIORIAI Savininkai
3139 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608
Tel.: 842-9559

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti
TINKA VALGYKLOMS IR PRIVATIEMS NAMAMS

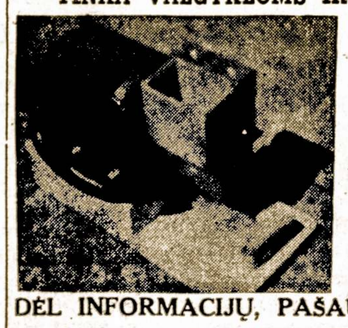

Ši Mechaniška Tarka Yra Mano Paties Pagaminta.
✦ Gerai atlieka darbą
✦ Lengva Operuoti
✦ Nebrangiai Kainuoja
102 SPRINGS STREET
WILLOW SPRINGS, ILL.
Viktoras J. Schults (Šukys)
DĖL INFORMACIJŲ, PAŠAUKITE TERMINAL 9-6823

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Patarnauju Namų Pirkime Ir Pardavime, Apdraudų Agentūra, Išrašomos Visų Rūšių Apdraudos
BELL REAL ESTATE
Juozas Bacevičius
6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629 Telef. 778-2233
Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Šeštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1910
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1063
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5¼% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...

INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti
NORMAN BURŠTEINAS, kailių kraituvė ir siuvykla.
Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuva senus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Čikagoj. Jis aprengs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Priima kailius valymui ir apsaugai.
185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir buto 677-8489